

Grozījumi:

22.04.2004. likums / LV, 69, 01.05.2004. / Stājas spēkā 01.05.2004.
13.03.2008. likums / LV, 51, 02.04.2008.; Ziņotājs, 9, 08.05.2008. / Stājas spēkā 16.04.2008.
14.11.2008. likums / LV, 186, 28.11.2008.; Ziņotājs, 24, 23.12.2008. / Stājas spēkā 01.01.2009.
18.06.2009. likums / LV, 98, 27.06.2009.; Ziņotājs, 14, 23.07.2009. / Stājas spēkā 01.09.2009.
01.12.2009. likums / LV, 194, 10.12.2009. / Stājas spēkā 24.12.2009.
12.09.2013. likums / LV, 188, 26.09.2013. / Stājas spēkā 01.01.2014.
21.05.2015. likums / LV, 107, 03.06.2015. / Stājas spēkā 01.01.2016.
12.05.2016. likums / LV, 104, 31.05.2016. / Stājas spēkā 15.06.2016.
05.10.2017. likums / LV, 208, 19.10.2017. / Stājas spēkā 01.11.2017.
28.03.2019. likums / LV, 71, 09.04.2019. / Stājas spēkā 23.04.2019.

Saeima ir pieņēmusi un Valsts
prezidents izsludina šādu likumu:

Konkurences likums

I nodaļa Vispārīgie noteikumi

1.pants. Likumā lietotie termini

Likumā ir lietoti šādi termini:

1) **dominējošais stāvoklis** — tirgus dalībnieka vai vairāku tirgus dalībnieku ekonomisks (saimniecisks) stāvoklis konkrētajā tirgū, ja šis dalībnieks vai šie dalībnieki spēj ievērojami kavēt, ierobežot vai deformēt konkurenci jebkurā konkrētajā tirgū pietiekami ilgā laika posmā, darbojoties pilnīgi vai daļēji neatkarīgi no konkurentiem, klientiem, piegādātājiem vai patērētājiem;

2) **izšķiroša ietekme** — iespēja tieši vai netieši:

a) kontrolēt (regulāri vai neregulāri) lēmumu pieņemšanu tirgus dalībnieka pārvaldes institūcijās, realizējot līdzdalību vai bez tās,

b) iecelt tādu tirgus dalībnieka pārraudzības institūcijas vai izpildinstitūcijas locekļu skaitu, kas izšķirošās ietekmes realizētajam nodrošina balsu vairākumu attiecīgajā institūcijā;

2¹) **karteļa vienošanās** — konkurentu vienošanās, kuras mērķis ir kavēt, ierobežot vai deformēt konkurenci [iepirkuma vai pārdošanas cenu vai citu tirdzniecības nosacījumu, tai skaitā saistībā ar intelektuālā īpašuma tiesībām, noteikšana vai koordinēšana, ražošanas vai pārdošanas kvotu sadale, tirgu un klientu sadale, tai skaitā piedalīšanās vai nepiedalīšanās konkursos vai izsolēs vai vienošanās par šīs darbības (bezdarbības) noteikumiem, importa vai eksporta ierobežošana vai pret konkurenci vērstas darbības attiecībā uz citiem konkurentiem];

3) **konkrētais ģeogrāfiskais tirgus** — ģeogrāfiska teritorija, kurā konkurences apstākļi konkrētās preces tirgū ir pietiekami līdzīgi visiem šā tirgus dalībniekiem, un tādēļ šo teritoriju var nošķirt no citām teritorijām;

4) **konkrētais tirgus** — konkrētās preces tirgus, kas izvērtēts saistībā ar konkrēto ģeogrāfisko tirgu;

5) **konkrētās preces tirgus** — noteiktas preces tirgus, kurā ietverts arī to preču kopums, kuras var aizstāt šo noteikto precī konkrētajā ģeogrāfiskajā tirgū, ņemot vērā pieprasījuma un piedāvājuma aizstājamības faktoru, preču pazīmes un lietošanas īpašības;

6) **konkurence** — pastāvoša vai potenciāla ekonomiskā (saimnieciskā) sāncensība starp diviem vai vairākiem tirgus dalībniekiem konkrētajā tirgū;

7) **konkurenti** — divi vai vairāki tirgus dalībnieki, kas konkurē;

7¹) **netiešais pircējs** — fiziskā vai juridiskā persona, kas nevis tieši no pārkāpēja, bet gan no tiešā pircēja vai kāda turpmāka pircēja ir iegādājusies precī, uz kuru attiecas konkurences tiesību pārkāpums, vai precī, kas iegūta vai kas sastāv no šādām precēm;

7²) **pārkāpējs** — tirgus dalībnieks vai tirgus dalībnieku apvienība, kas ir pārkāpusi konkurences tiesības;

7³) **pārmaksa** — faktiski samaksātās cenas un tās cenas starpība, kāda pastāvētu, ja konkurences tiesību pārkāpuma nebūtu bijis;

8) **prece** — ķermeniska vai bezķermeniska lieta vai pakalpojums, kas apmierina kādu vajadzību un kam var noteikt cenu, to pērkot vai pārdodot tirgū;

8¹) **tiešais pircējs** — fiziskā vai juridiskā persona, kas tieši no pārkāpēja ir iegādājusies precī, uz kuru attiecas konkurences tiesību pārkāpums;

9) **tirgus dalībnieks** — jebkura persona (arī ārvalsts persona), kura veic vai gatavojas veikt saimniecisko darbību Latvijas teritorijā vai kuras darbība ietekmē vai var ietekmēt konkurenci Latvijas teritorijā. Ja tirgus dalībniekam vai vairākiem tirgus dalībniekiem kopā ir izšķiroša ietekme pār vienu tirgus dalībnieku vai vairākiem citiem tirgus dalībniekiem, tad visus tirgus dalībniekus var uzskatīt par vienu tirgus dalībnieku;

10) **tirgus daļa** — tirgus dalībnieka piedāvāto preču daļa konkrētajā tirgū attiecībā pret visu šajā tirgū piedāvāto preču apjomu;

11) **vienošanās** — divu vai vairāku tirgus dalībnieku līgums vai saskaņota darbība, kurā tirgus dalībnieki piedalās, kā arī lēmums, ko pieņēmusi reģistrēta vai neregistrēta tirgus dalībnieku apvienība (asociācija, savienība u.tml.) vai tās amatpersona.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.04.2004., 13.03.2008. un 05.10.2017. likumu, kas stājas spēkā 01.11.2017.)

2.pants. Likuma mērķis

Šā likuma mērķis ir aizsargāt, saglabāt un attīstīt brīvu, godīgu un vienlīdzīgu konkurenci visās tautsaimniecības nozarēs sabiedrības interesēs, ierobežojot tirgus koncentrāciju, uzliekot par pienākumu izbeigt konkurenci regulējošajos normatīvajos aktos aizliegtas darbības un normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā saucot pie atbildības vainīgās personas.

3. pants. Likuma darbība

(1) Šis likums attiecas uz tirgus dalībniekiem, jebkuru reģistrētu vai neregistrētu tirgus dalībnieku apvienību un tiešās pārvaldes un pastarpinātās pārvaldes iestādēm, kā arī uz kapitālsabiedrībām, kurās publiskai personai ir izšķiroša ietekme.

(2) Tiešās pārvaldes un pastarpinātās pārvaldes iestāde, kā arī kapitālsabiedrība, kurā publiskai personai ir izšķiroša ietekme, savā darbībā nodrošina brīvu un godīgu konkurenci.

(28.03.2019. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.04.2019.)

II nodaļa Konkurences padome

4.pants. Konkurences padomes juridiskais statuss

(1) Konkurences padome ir tiešās pārvaldes iestāde, kas darbojas saskaņā ar šo likumu un citiem normatīvajiem aktiem. Konkurences padomi izveido Ministru kabinets, un tā ir Ekonomikas ministrijas padotībā, kuru realizē pārraudzības formā.

(2) *(Izslēgta ar 22.04.2004. likumu.)*

(3) Konkurences padomes darbību finansē no valsts budžeta.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.04.2004. likumu, kas stājas spēkā 01.05.2004.)

5.pants. Konkurences padomes sastāvs un darbība

(1) Konkurences padomes lēmējinstītūcija ir padome, kas Konkurences padomes vārdā pieņem lēmumus un slēdz administratīvos līgumus konkurences lietās. Konkurences padomes sastāvā ir struktūrvienības, kas nodrošina tās darbību, pildot sekretariāta un ekspertu funkcijas, sagatavojot lietas materiālus, dokumentus un lēmumu projektus izskatīšanai padomes sēdēs, pārstāvot Konkurences padomi tiesā un īstenojot Konkurences padomes pieņemto lēmumu izpildi. Padome sastāv no trim padomes locekļiem, no kuriem viens ir padomes priekšsēdētājs.

(2) Padomes priekšsēdētāju un padomes locekļus pēc ekonomikas ministra ieteikuma amatā apstiprina Ministru kabinets.

(3) Padomes priekšsēdētāja un padomes locekļu pilnvaru laiks ir pieci gadi. Padomes priekšsēdētāju un padomes locekļus var iecelt amatā atkārtoti vienu reizi pēc kārtas.

(4) Padomes priekšsēdētājs un padomes locekļi ir civildienesta ierēdņi, kuru profesionālā kvalifikācija dod tiem iespēju pieņemt lēmumus konkurences lietās.

(5) Konkurences padomes sēdes ir slēgtas, ja netiek pieņemts cits lēmums. Tās sasauc pēc padomes priekšsēdētāja vai visu padomes locekļu pieprasījuma. Konkurences padome ir tiesīga pieņemt lēmumu vai slēgt administratīvo līgumu, ja par to nobalso ne mazāk kā divi šīs padomes locekļi.

(6) Konkurences padomes sēdes tiek protokolētas. Sēdes protokolu paraksta visi padomes locekļi, kas piedalījušies sēdē. Padomes loceklis, parakstot protokolu, var tajā ierakstīt savu viedokli par izskatīto jautājumu vai izdarīt atzīmi par sava viedokļa pamatojuma pievienošanu protokolam rakstveidā.

(7) Konkurences padomes lēmumu un administratīvo līgumu paraksta padomes priekšsēdētājs.

(8) Padomes priekšsēdētājs:

1) vada un organizē Konkurences padomes darbu un ir atbildīgs par to;

2) ir Konkurences padomes finanšu līdzekļu rīkotājs un atbild par to izlietošanu;

3) vada un organizē Konkurences padomes sēdes;

4) bez īpaša pilnvarojuma pārstāv Konkurences padomi;

5) ir tiesīgs dot tiešus rīkojumus jebkuram Konkurences padomes darbiniekam;

6) ir tiesīgs dot rīkojumus padomes locekļiem tikai ar amata pienākumu pildīšanu saistītos organizatoriskos jautājumos.

(9) Padomes priekšsēdētāja slimības vai prombūtnes laikā viņa pienākumus pilda padomes loceklis, kuru pilnvarojis padomes priekšsēdētājs.

(10) Iepriekšējais padomes priekšsēdētājs vai padomes loceklis pēc tā pilnvaru termiņa beigām turpina pildīt savus pienākumus līdz brīdim, kad sāk pildīt amata pienākumus pēc atkārtotas iecelšanas vai kad amata pienākumus sāk pildīt jaunieceltais padomes priekšsēdētājs vai padomes loceklis.

(12.05.2016. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 15.06.2016.)

6.pants. Konkurences padomes uzdevumi

(1) Konkurences padome:

- 1) uzrauga, kā tiek ievērots tirgus dalībnieku dominējošā stāvokļa ļaunprātīgas izmantošanas un vienošanās aizliegums, kas noteikts šajā likumā, citos normatīvajos aktos un starptautiskajos līgumos;
- 2) uzrauga Reklāmas likuma ievērošanu savas kompetences ietvaros;
- 3) izskata iesniegtos ziņojumus par tirgus dalībnieku vienošanos un pieņem lēmumus par tiem;
- 4) ierobežo tirgus koncentrāciju, pieņemot lēmumus sakarā ar tirgus dalībnieku apvienošanos;
- 5) atbilstoši savai kompetencei sadarbojas ar attiecīgām ārvalstu institūcijām;
- 6) uzrauga, kā tiešās pārvaldes un pastarpinātās pārvaldes iestāde, kā arī kapitālsabiedrība, kurā publiskai personai ir izšķiroša ietekme, ievēro pienākumu nodrošināt brīvu un godīgu konkurenci.

(2) Konkurences padome informē sabiedrību par Konkurences padomes uzdevumu izpildi un citiem konkurences aizsardzības, saglabāšanas un attīstības jautājumiem. Lēmumus, kas pieņemti saskaņā ar šā likuma 8.panta pirmās daļas 3., 5. un 6.punktu, Konkurences padome publicē savā mājaslapā internetā un oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis".

(3) Konkurences padome kā Ekonomikas ministrijas padotībā esoša iestāde:

- 1) atbilstoši savai kompetencei izstrādā un noteiktā kārtībā iesniedz Ekonomikas ministrijai tiesību aktu projektus;
- 2) sagatavo un sniedz atzinumus par Ministru kabinetā izskatāmajiem tiesību aktu projektiem, kuros tieši vai netieši skarti konkurences aizsardzības, saglabāšanas vai attīstības jautājumi;
- 3) valsts vai pašvaldības uzņēmumu (uzņēmējsabiedrību) privatizācijas, reorganizācijas un demonopolizācijas gadījumos, ja nepieciešams, sniedz attiecīgajai institūcijai rakstveida priekšlikumus vai atzinumus par konkurences aizsardzības, saglabāšanas vai attīstības principu ievērošanu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.04.2004., 13.03.2008., 14.11.2008., 12.05.2016. un 28.03.2019. likumu, kas stājas spēkā 23.04.2019. Pirmās daļas 6. punkts stājas spēkā 01.01.2020. Sk. Pārejas noteikumu 16. punktu)

7.pants. Konkurences padomes tiesības

(1) Konkurences padome ir tiesīga:

- 1) veikt tirgus uzraudzību, šā likuma un Reklāmas likuma pārkāpumu izmeklēšanu;
- 2) sniegt atzinumus par tirgus dalībnieku darbības atbilstību konkurenci reglamentējošajiem normatīvajiem aktiem;
- 3) iesniegt tiesai pieteikumus, iesniegumus un sūdzības šajā likumā un citos normatīvajos aktos paredzētajos gadījumos;
- 4) publicēt Konkurences padomes viedokli un ieteikumus;
- 5) piemērot Eiropas Savienības konkurences tiesības;
- 6) veikt Padomes 2002.gada 16.decembra regulā (EK) Nr. 1/2003 par to konkurences noteikumu īstenošanu,

kas noteikti Līguma 81. un 82.pantā (dokuments attiecas uz EEZ), (turpmāk arī — Padomes regula Nr. 1/2003) dalībvalsts konkurences iestādei uzliktos pienākumus un izmantot šajā regulā paredzētās tiesības;

7) lai izpildītu šajā likumā paredzētos uzdevumus, iesaistīt ekspertus, konsultantus vai speciālistus;

8) veikt Eiropas Parlamenta un Padomes 2004.gada 27.oktobra regulā (EK) Nr. 2006/2004 par sadarbību starp valstu iestādēm, kas atbildīgas par tiesību aktu īstenošanu patērētāju tiesību aizsardzības jomā, uzliktos pienākumus un izmantot tajā paredzētās tiesības;

9) noteikt prioritātes šā likuma 6.panta pirmajā daļā minēto uzdevumu izpildei;

10) pieprasīt un saņemt tiešu pieeju valsts informācijas sistēmā uzkrātajai informācijai par iepirkumiem, iepirkumu procedūrām, iesniegtajiem pieteikumiem un piedāvājumiem.

(2) Konkurences padome ir tiesīga izvērtēt citu institūciju sagatavotos tiesību aktu projektus un citus dokumentus un sniegt atzinumus par tiem, ja tajos ietvertas tirgus mehānismu ietekmējošas normas, kuru realizācija tieši vai netieši var ierobežot konkurenci.

(3) Konkurences padome, lemjot par lietas ierosināšanu vai pieņemot lēmumu ierosinātajā lietā, ir tiesīga noteikt, vai ar tirgus dalībnieka darbībām ir nodarīts vai var tikt nodarīts būtisks kaitējums konkurencei.

(4) Konkurences padomes amatpersonas pilnvaras apliecina dienesta apliecība.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.04.2004., 13.03.2008., 14.11.2008., 12.05.2016., 05.10.2017. un 28.03.2019. likumu, kas stājas spēkā 23.04.2019.)

8.pants. Konkurences padomes lēmumi

(1) Konkurences padome pieņem lēmumus par:

- 1) lietas ierosināšanu;
- 2) lēmuma pieņemšanas termiņa pagarināšanu;
- 3) pārkāpuma konstatēšanu, tiesiskā pienākuma un naudas soda uzlikšanu;
- 4) lietas izpētes izbeigšanu;
- 5) tirgus dalībnieku apvienošanu;
- 6) paziņoto vienošanu;
- 7) Reklāmas likuma pārkāpumiem.

(2) Šā panta pirmajā daļā minētos Konkurences padomes lēmumus, izņemot lēmumus par lietas ierosināšanu un lēmuma pieņemšanas termiņa pagarināšanu, procesa dalībnieks var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no šo lēmumu spēkā stāšanās dienas. Tiesa lietu izskata kā pirmās instances tiesa. Lieta tiek izskatīta triju tiesnešu sastāvā. Administratīvās apgabaltiesas spriedumu var pārsūdzēt, iesniedzot kasācijas sūdzību.

(3) *(Izslēgta ar 12.05.2016. likumu)*

(4) *(Izslēgta ar 12.05.2016. likumu)*

(5) Konkurences padome ir atbrīvota no tiesas izdevumiem, ja tā iesniedz tiesā pieteikumu, iesniegumu vai sūdzību sakarā ar šā likuma un citu šajā jomā pieņemto normatīvo aktu pārkāpumiem.

(6) Norādījumus par lietas izpētes uzsākšanu konkrētajā gadījumā, kā arī par to, kādā veidā veicama izpēte vai pieņemams lēmums, Konkurences padomes priekšsēdētājam un tās locekļiem nevar dot ne Ministru kabinets, ne ekonomikas ministrs, ne citas personas. Konkurences padome nesaskaņo uzzīņu ar augstāku iestādi.

(7) Konkurences padomes lēmumi ir saistoši tirgus dalībniekiem un tirgus dalībnieku apvienībām.

(8) Konkurences padomes lēmums izpildāms labprātīgi. Labprātīgi neizpildīta lēmuma piespiedu izpildi veic tiesu izpildītājs. Konkurences padome ir atbrīvota no valsts nodevas samaksas par lēmuma iesniegšanu izpildei.

(22.04.2004. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.03.2008., 14.11.2008. un 12.05.2016. likumu, kas stājas spēkā 15.06.2016.)

8.1 pants. Tiesiskā pienākuma piespiedu izpilde

(1) Ja tiesiskais pienākums netiek pildīts, Konkurences padome var veikt tiesiskā pienākuma izpildi piespiedu kārtā ar piespiedu naudas palīdzību Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā, ciktāl šis likums nenosaka citu kārtību.

(2) Par tiesiskā pienākuma piespiedu izpildi adresātu brīdina rakstveidā. Brīdinājums nav pārsūdzams.

(3) Konkurences padome piespiedu naudu uzliek ar izpildrīkojumu, kuru var izdot atkārtoti, līdz tirgus dalībnieks izpilda tiesisko pienākumu.

(4) Pirms izpildrīkojuma izdošanas Konkurences padome rakstveidā paziņo tirgus dalībniekam, ka ir iegūta informācija, kas nepieciešama izpildrīkojuma izdošanai. Tirgus dalībnieks septiņu dienu laikā pēc minētā paziņojuma saņemšanas var iepazīties ar lietu, izteikt savu viedokli un iesniegt papildu informāciju.

(5) Piespiedu naudas apmēru nosaka līdz pieciem procentiem no pēdējā finanšu gada vidējā vienas dienas neto apgrozījuma par katru dienu, bet ne mazāk kā 250 euro par katru dienu līdz tiesiskā pienākuma izpildei.

(6) Par izpildrīkojumu septiņu dienu laikā pēc tā saņemšanas var iesniegt sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā. Sūdzību izskata saprātīgā termiņā, bet ne vēlāk kā viena mēneša laikā no tās saņemšanas dienas.

(7) Izpildrīkojuma pārsūdzēšana neaptur tā izpildi. Izpildrīkojumu par piespiedu naudu izpilda šā likuma 8.panta astotajā daļā noteiktajā kārtībā.

(8) Ministru kabinets saskaņā ar šā likuma 12.panta piekto daļu izdod noteikumus par kārtību, kādā nosaka finanšu gada neto apgrozījumu, no kura aprēķina piespiedu naudu.

(9) Ja privātpersonai tiesiskā pienākuma prettiesiskas piespiedu izpildes rezultātā radušies zaudējumi, tai ir tiesības uz atlīdzinājumu saskaņā ar Administratīvā procesa likuma un Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likuma noteikumiem.

(12.05.2016. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 15.06.2016.)

9.pants. Konkurences padomes pilnvaras

(1) *(Izslēgta ar 12.05.2016. likumu)*

(2) *(Izslēgta ar 12.05.2016. likumu)*

(3) *(Izslēgta ar 12.05.2016. likumu)*

(4) *(Izslēgta ar 12.05.2016. likumu)*

(5) Konkurences padome, veicot tirgus uzraudzību vai izmeklējot šā likuma vai Reklāmas likuma pārkāpumus un nodrošinot savu lēmumu izpildi, ir tiesīga:

1) pieprasīt un šā likuma 26.panta otrajā un trešajā daļā noteiktajā termiņā un Konkurences padomes norādītajā informācijas sniegšanas veidā saņemt no jebkuras personas vai personu apvienības šajā likumā un Reklāmas likumā noteikto uzdevumu izpildei nepieciešamo informāciju (arī komercnoslēpumu saturošu informāciju), kā arī rakstveida vai mutvārdu paskaidrojumus;

2) aicināt jebkuru personu, kura saistīta ar šā likuma vai Reklāmas likuma pārkāpumu vai kuras paskaidrojumiem varētu būt nozīme lietā, ierasties Konkurences padomē paskaidrojumu sniegšanai;

3) ierasties pie jebkura tirgus dalībnieka vai tirgus dalībnieku apvienības (arī bez iepriekšēja brīdinājuma).

Apmeklējuma laikā Konkurences padomes amatpersonām, uzrādot iestādes rakstveida pilnvarojumu, kurā norādīts pārbaudes priekšmets un mērķis, ir tiesības:

a) pieprasīt dokumentus (arī elektroniskā veidā sagatavotus, komercnoslēpumu saturošus dokumentus), uz vietas iepazīties ar tiem un saņemt šos dokumentus vai normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā apliecinātus šo dokumentu atvasinājumus,

b) pieprasīt un saņemt no tirgus dalībnieka darbiniekiem rakstveida vai mutvārdu paskaidrojumus,

c) izņemt tirgus dalībnieka vai tirgus dalībnieku apvienības mantas un dokumentus, kuriem var būt nozīme lietā;

4) pamatojoties uz tiesneša lēmumu, policijas klātbūtnē bez iepriekšēja brīdinājuma iekļūt tirgus dalībnieka vai tirgus dalībnieku apvienības un šā tirgus dalībnieka vai tirgus dalībnieku apvienības darbinieku īpašumā, valdījumā vai lietošanā esošajās neapdzīvojamās telpās, transportlīdzekļos, dzīvokļos, būvēs un citos kustamos un nekustamos objektos, atverot tos un tajos esošās glabātavas, veikt šo objektu un tajos esošo glabātavu piespiedu pārmeklēšanu un tajos esošo mantu un dokumentu, tai skaitā elektroniskās informācijas sistēmā — datoros, disketēs un citos informācijas nesējos — saglabāto ziņu (datu) apskati. Ja persona, pie kuras notiek pārmeklēšana, atsakās atvērt objektus vai tajos esošās glabātavas, Konkurences padomes amatpersonas ir tiesīgas tās atvērt, nenodarot būtiskus bojājumus. Pārmeklēšanas un apskates laikā Konkurences padomes amatpersonas ir tiesīgas:

a) aizliegt apskates vietā esošajām personām bez atļaujas atstāt šo vietu, pārvietoties un sarunāties savā starpā līdz pārmeklēšanas un apskates beigām,

b) iepazīties ar dokumentos un elektroniskās informācijas sistēmā iekļauto informāciju (arī komercnoslēpumu saturošu informāciju),

c) izņemt atrastās mantas un dokumentus, kuriem var būt nozīme lietā,

d) pieprasīt un saņemt normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā apliecinātus dokumentu atvasinājumus,

e) veikt elektroniskās informācijas sistēmā saglabāto ziņu (datu) izdrukāšanu vai ierakstīšanu elektroniskās informācijas nesējos,

f) pieprasīt un saņemt rakstveida vai mutvārdu paskaidrojumus no tirgus dalībnieka darbiniekiem,

g) uz laiku, ne ilgāku par 72 stundām, aizzīmogot neapdzīvojamās telpas, transportlīdzekļus, būves un citus objektus un tajos esošās glabātavas, lai nodrošinātu pierādījumu saglabāšanu;

5) pamatojoties uz tiesneša lēmumu, ja pastāv pamatotas aizdomas, ka dokumenti vai mantas, kas varētu kalpot par pierādījumu šā likuma pārkāpumam, tiek glabāti citu personu īpašumā, valdījumā vai lietošanā esošajās neapdzīvojamās telpās, transportlīdzekļos, dzīvokļos, būvēs un citos kustamos un nekustamos objektos, attiecībā uz šīm personām policijas klātbūtnē veikt šīs daļas 4.punktā minētās darbības;

6) pamatojoties uz tiesneša lēmumu vai ar datu subjekta piekrišanu, izmeklējot konkurences tiesību pārkāpumu, kas izpaužas kā aizliegta vienošanās, pieprasīt, lai elektronisko sakaru komersants atklāj un izsniedz Elektronisko sakaru likumā noteiktajā kārtībā saglabājamus datus;

7) atbilstoši Kredītiestāžu likumam, pamatojoties uz tiesneša lēmumu, izmeklējot konkurences tiesību pārkāpumu, pieprasīt, lai kredītiestāde sniedz tās rīcībā esošās neizpaužamās ziņas. Ziņu sniegšana Konkurences padomei šajā punktā noteiktajā kārtībā nav uzskatāma par neizpaužamu ziņu izpaušanu, un saistībā ar to kredītiestādei neiestājas juridiskā, tajā skaitā civiltiesiskā, atbildība.

(6) Šā panta piektās daļas 4. un 5.punktā minēto procesuālo darbību laikā pēc Konkurences padomes amatpersonu likumīga pieprasījuma tirgus dalībnieka vai tirgus dalībnieku apvienības, šā tirgus dalībnieka vai tirgus dalībnieku apvienības darbinieku un citu ar izmeklējamo pārkāpumu saistīto personu pienākums ir:

1) nodrošināt piekļuvi jebkurām to īpašumā, valdījumā vai lietošanā esošajām neapdzīvojamām telpām, transportlīdzekļiem, dzīvokļiem, būvēm un citiem kustamiem un nekustamiem objektiem, atverot tos un tajos esošās glabātavas;

2) nodrošināt piekļuvi jebkurā veidā un formā sastādītiem vai uzglabātiem dokumentiem, kā arī elektroniskās

informācijas sistēmā saglabātajām ziņām (datiem);

3) noteiktā termiņā sniegt pilnīgu un patiesu pieprasīto informāciju;

4) izsniegt pieprasītos dokumentus, dokumentu kopijas (norakstus) vai izrakstus un normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā apliecināt to pareizību;

5) apliecināt elektroniskās informācijas sistēmā saglabāto ziņu (datu) izdrucku vai elektroniskās informācijas nesējos izdarīto ierakstu autentiskumu;

6) izpildīt citas Konkurences padomes amatpersonu likumīgās prasības.

(7) *(Izslēgta ar 12.05.2016. likumu)*

(8) *(Izslēgta ar 12.05.2016. likumu)*

(9) Valsts policija sniedz palīdzību Konkurences padomes amatpersonām šā panta piektajā daļā minēto procesuālo darbību izpildē.

(22.04.2004. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.03.2008., 14.11.2008. un 12.05.2016. likumu, kas stājas spēkā 15.06.2016.)

9.1 pants. Tiesneša lēmums

(Izslēgts ar 12.05.2016. likumu, kas stājas spēkā 15.06.2016.)

9.2 pants. Procesuālās darbības protokols

(1) Šā likuma 9.panta piektajā daļā minētās tirgus uzraudzības un likuma pārkāpumu procesuālās darbības Konkurences padomes amatpersonas fiksē procesuālās darbības protokolā.

(2) Procesuālās darbības protokolā norāda:

1) darbības norises vietu un datumu;

2) darbības veikšanas tiesisko pamatu;

3) laiku, kad darbība sāka un pabeigta;

4) darbības veicēju amatu, vārdu un uzvārdu;

5) protokolētāja amatu, vārdu un uzvārdu;

6) personu — darbības dalībnieku amatu, vārdu un uzvārdu;

7) darbības norises gaitu un konstatētos faktus;

8) procesuālās darbības laikā iegūtās mantas un dokumentus.

(3) Protokolam pievieno procesuālās darbības gaitā iegūtās mantas un dokumentus.

(4) Procesuālās darbības veicējs iepazīstina personas, kuras piedalījās attiecīgajā darbībā, ar procesuālās darbības protokola saturu un pielikumiem. Personu izteiktos labojumus un papildinājumus fiksē protokolā.

(5) Protokolu kopumā un katru tā lappusi atsevišķi paraksta procesuālās darbības veicējs, protokolētājs un visas personas, kuras piedalījās attiecīgajā darbībā. Ja persona atsakās parakstīties, to atzīmē protokolā, norādot atteikšanās iemeslu un motīvu.

(13.03.2008. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.05.2016. likumu, kas stājas spēkā 15.06.2016.)

9.3 pants. Tirgus dalībnieka un citu personu tiesības

(1) Uzsākot šā likuma 9.panta piektās daļas 3., 4. un 5.punktā minētās procesuālās darbības, Konkurences padomes amatpersona informē tirgus dalībnieku vai citu personu, attiecībā uz kuru tiek veiktas šīs darbības, par tās tiesībām.

(2) Tirgus dalībniekam vai citai personai, attiecībā uz kuru tiek veiktas šā likuma 9.panta piektās daļas 3., 4. un 5.punktā minētās procesuālās darbības, ir tiesības:

- 1) būt klāt visu procesuālo darbību laikā, izteikt piezīmes un lūgumus;
- 2) sniedzot paskaidrojumus, izmantot advokāta vai cita veida juridisko palīdzību. Paskaidrojumu sniegšanas sākumu atliek uz laiku, ne ilgāku par vienu stundu, ja ir nepieciešams sagaidīt advokātu vai citu juridiskās palīdzības sniedzēju;
- 3) ierosināt, lai sniedzamajai informācijai vai kādai tās daļai nosaka ierobežotas pieejamības informācijas statusu;
- 4) iepazīties ar procesuālās darbības protokolu un tam pievienotajiem dokumentiem, izteikt labojumus un papildinājumus;

5) iesniegt sūdzību Konkurences padomes priekšsēdētājam par Konkurences padomes amatpersonas rīcību.
(13.03.2008. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.05.2016. likumu, kas stājas spēkā 15.06.2016.)

9.4 pants. Atbildība par informācijas nesniegšanu, nepatiesas informācijas sniegšanu, Konkurences padomes likumīgo prasību nepildīšanu un aizzīmogojuma bojāšanu

(1) Konkurences padome ir tiesīga uzlikt naudas sodu par:

- 1) informācijas nesniegšanu lietas ietvaros noteiktajā termiņā un apjomā pēc Konkurences padomes pieprasījuma vai normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos;
- 2) nepilnīgas informācijas nekorīgēšanu noteiktajā termiņā lietas ietvaros;
- 3) informācijas nesniegšanu tirgus uzraudzības ietvaros noteiktajā termiņā un apjomā pēc Konkurences padomes atkārtota pieprasījuma;
- 4) nepatiesas vai maldinošas informācijas sniegšanu;
- 5) atteikšanos pildīt Konkurences padomes amatpersonu likumīgās prasības;
- 6) šā likuma 9.panta piektās daļas 4.punkta "g" apakšpunktā noteiktajā kārtībā veikta aizzīmogojuma bojāšanu.

(2) Par šā panta pirmajā daļā minētajiem pārkāpumiem Konkurences padome ir tiesīga uzlikt naudas sodu līdz vienam procentam no tirgus dalībnieka vai tirgus dalībnieku apvienības pēdējā finanšu gada neto apgrozījuma katram, bet ne mazāk kā 50 *euro* katram. Personām, kuras nav tirgus dalībnieki vai tirgus dalībnieku apvienības, naudas sodu uzliet 50 līdz 1400 *euro* apmērā.

(3) Finanšu gada neto apgrozījumu, no kura aprēķina naudas sodu, nosaka atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem, kas izdoti saskaņā ar šā likuma 12.panta piekto daļu.

(4) Šā panta otrajā daļā minēto Konkurences padomes lēmumu par naudas soda uzlikšanu adresāts var pārsūdzēt šā likuma 8.panta otrajā daļā noteiktajā kārtībā.

(12.05.2016. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 15.06.2016.)

10.pants. Konkurences padomes amatpersonu un darbinieku atbildība

(1) Konkurences padomes amatpersonām un darbiniekiem, kā arī citām personām, kas iesaistītas šajā likumā

noteikto uzdevumu izpildē, ir aizliegts izpaust vai izmantot informāciju, kas tām kļuvusi zināma, pildot dienesta vai darba pienākumus vai uzticētos uzdevumus, citiem mērķiem kā vienīgi savu amata (dienesta) pienākumu veikšanai vai konkrētu darba uzdevumu pildīšanai. Aizliegums izpaust vai izmantot informāciju, kas kļuvusi zināma, pildot dienesta vai darba pienākumus vai uzticētos uzdevumus, Konkurences padomes amatpersonām un darbiniekiem, kā arī citām personām, kas iesaistītas šajā likumā noteikto uzdevumu izpildē, ir saistošs arī pēc tam, kad tiesiskās attiecības ar Konkurences padomi ir izbeigtas.

(2) Konkurences padomes amatpersonai divus gadus pēc tam, kad tā sagatavojusi vai pieņēmusi lēmumus vai veikusi uzraudzības, kontroles, izmeklēšanas, sodīšanas vai citas šajā likumā noteiktās darbības, aizliegts tieši vai pastarpināti būt par tādas privātpersonas pārstāvi, attiecībā uz kuru šī amatpersona minētās darbības veikusi. Šis ierobežojums ir saistošs papildus likumā "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" noteiktajam.

(3) Konkurences padomes amatpersonas un darbinieki, arī pēc tam, kad to tiesiskās attiecības ar Konkurences padomi ir izbeigtas, normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā ir atbildīgi par konfidencialitātes un citu šā likuma prasību neievērošanu un par zaudējumiem, kas radušies to prettiesiskas rīcības dēļ.

(4) Ja Konkurences padomes amatpersona vai darbinieks, arī pēc tam, kad tā tiesiskās attiecības ar Konkurences padomi ir izbeigtas, pārkāpis šajā pantā noteiktos ierobežojumus un guvis no tā materiālu labumu, prezumējams, ka ar attiecīgajām darbībām ir nodarīts tāds kaitējums, kas ir novērtējams mantiskā izteiksmē un ir proporcionāls aizliegtā veidā gūtu ienākumu vai mantisko labumu pieauguma vērtībai. Ja attiecīgā Konkurences padomes amatpersona vai darbinieks, arī pēc tam, kad tā tiesiskās attiecības ar Konkurences padomi ir izbeigtas, labprātīgi neatlīdzina valstij nodarītos zaudējumus, Konkurences padome veic nepieciešamās darbības, lai likumā noteiktajā kārtībā prasītu tos atlīdzināt.

(5) Konkurences padome zaudējumu atlīdzību pieprasa saskaņā ar Administratīvā procesa likumu, izdodot administratīvo aktu par nodarīto zaudējumu atlīdzināšanu un veicot normatīvajos aktos paredzētās darbības administratīvā akta izpildei.

(12.05.2016. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 15.06.2016.)

II¹ nodaļa **Atļauja procesuālo darbību veikšanai**

(Nodaļa 12.05.2016. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 15.06.2016.)

10.¹ pants. Atļaujas izsniegšanas piekritība

Par atļauju veikt šā likuma 9.panta piektās daļas 4., 5., 6. un 7.punktā minētās procesuālās darbības lemj rajona (pilsētas) tiesas tiesnesis pēc Konkurences padomes juridiskās adreses.

10.² pants. Iesniegums par atļaujas izsniegšanu

(1) Iesniegumā par atļauju veikt šā likuma 9.panta piektās daļas 4., un 5.punktā minētās darbības Konkurences padome norāda, pie kura tirgus dalībnieka, tirgus dalībnieku apvienības vai personas veicamas procesuālās darbības, šo darbību veikšanas priekšmetu un mērķi, kādas mantas, informācija vai dokumenti tiks meklēti, ciktāl tas ir zināms.

(2) Iesniegumā par atļauju veikt šā likuma 9.panta piektās daļas 6. un 7.punktā minētās darbības Konkurences padome norāda tiesisko pamatojumu un saglabājamo datu vai neizpaužamo ziņu apjomu.

10.³ pants. Lēmuma pieņemšanas kārtība

(1) Tiesnesis 72 stundu laikā no Konkurences padomes iesnieguma iesniegšanas brīža izskata šo iesniegumu, kas pamato nepieciešamību veikt procesuālās darbības, iepazīstas ar Konkurences padomes lietas materiāliem, uzklauša Konkurences padomes pārstāvi un pieņem lēmumu par procesuālo darbību atļaušanu vai par atteikumu.

(2) Tiesneša lēmuma norakstu nosūta Konkurences padomei 24 stundu laikā no lēmuma pieņemšanas brīža.

10.⁴ pants. Lēmums par procesuālo darbību veikšanu

(1) Lēmumā par šā likuma 9.panta piektās daļas 4. un 5.punktā minēto darbību atļaušanu tiesnesis norāda, pie kura tirgus dalībnieka, tirgus dalībnieku apvienības vai personas veicamas procesuālās darbības, šo darbību veikšanas priekšmetu un mērķi, kādas mantas, informācija vai dokumenti tiks meklēti, ciktāl tas ir zināms, un procesuālo darbību izpildes termiņu.

(2) Lēmumā par šā likuma 9.panta piektās daļas 6. un 7.punktā minēto procesuālo darbību atļaušanu tiesnesis norāda tirgus dalībnieku, tirgus dalībnieku apvienību vai personu, par kuru pieprasāma informācija, un šīs informācijas apjomu.

(3) Lēmumā neietver informāciju, kas nav izpaužama saskaņā ar šā likuma 26.panta sesto daļu.

10.⁵ pants. Lēmums par procesuālo darbību veikšanu neatliekamības kārtībā

(1) Ja šā likuma 9.panta piektās daļas 4. vai 5.punktā minēto procesuālo darbību ietvaros ir iegūta pamatota informācija, ka mantas, informācija vai dokumenti, kas var kalpot par konkurences tiesību pārkāpuma pierādījumu, tiek glabāti citu personu īpašumā, valdījumā vai lietošanā esošās neapdzīvojamās telpās, transportlīdzekļos, dzīvokļos, būvēs un citos kustamos un nekustamos objektos, un ja meklējamās mantas, informācija vai dokumenti vilcināšanas dēļ var tikt iznīcināti, noslēpti vai sabojāti, Konkurences padome iesniedz tiesai iesniegumu par šā likuma 9.panta piektās daļas 4. vai 5.punktā minēto procesuālo darbību atļaušanu neatliekamības kārtībā.

(2) Tiesnesis nekavējoties, ne vēlāk kā divu stundu laikā no iesnieguma iesniegšanas brīža, izskata Konkurences padomes iesniegumu, kas pamato nepieciešamību veikt procesuālās darbības un to neatliekamību, iepazīstas ar Konkurences padomes lietas materiāliem, uzklausa Konkurences padomes pārstāvi un pieņem lēmumu par procesuālo darbību atļaušanu vai par atteikumu.

(3) Lēmumā ir ievada un rezolutīvā daļa. Lēmumu izsniedz Konkurences padomes pārstāvim un nosūta Konkurences padomei uz elektroniskā pasta adresi. Motivētu lēmumu sastāda un nosūta Konkurences padomei un tirgus dalībniekam, tirgus dalībnieku apvienībai vai personai, attiecībā uz kuru pieņemts lēmums, triju darba dienu laikā.

(4) Lēmumā neietver informāciju, kura nav izpaužama saskaņā ar šā likuma 26.panta sesto daļu.

10.⁶ pants. Iepazīšanās ar lietas materiāliem un lēmuma pārsūdzēšana

(1) Tirgus dalībniekam, tirgus dalībnieku apvienībai un personai, attiecībā uz kuru ir pieņemts lēmums saskaņā ar šā likuma 10.⁴ vai 10.⁵ pantu, pēc procesuālo darbību izpildes ir tiesības iepazīties ar tiesas lietas materiāliem.

(2) Par tiesneša lēmumu 10 dienu laikā no tā saņemšanas dienas var iesniegt sūdzību tiesas priekšsēdētājam. Sūdzības iesniegšana neaptur Konkurences padomes procesuālo darbību veikšanu.

10.⁷ pants. Sūdzības izskatīšana

(1) Tiesas priekšsēdētājs sūdzību izskata 10 dienu laikā un, ja nepieciešams, uzklausa sūdzības iesniedzēju. Tirgus dalībnieka, tirgus dalībnieku apvienības vai personas sūdzības gadījumā, ja nepieciešams, uzklausa gan sūdzības iesniedzēju, gan Konkurences padomes pārstāvi.

(2) Tiesas priekšsēdētāja lēmums ir galīgs un nav pārsūdzams.

(3) Tiesas priekšsēdētājs sūdzību var apmierināt vai noraidīt. Apmierinot sūdzību, var pilnīgi vai daļēji atcelt vai grozīt pārsūdzēto lēmumu.

(4) Pierādījumi, kas iegūti, pamatojoties uz pārsūdzēto lēmumu, kurš pilnīgi vai daļēji atcelts vai grozīts, nav izmantojami lietā tādā apjomā, kādā ir atzīts šā lēmuma prettiesiskums.

III nodaļa Konkurenci ierobežojošas darbības

11.pants. Aizliegtas vienošanās un par spēkā esošām atzītas vienošanās

(1) Ir aizliegtas un kopš noslēgšanas brīža spēkā neesošas tirgus dalībnieku vienošanās, kuru mērķis vai sekas ir konkurences kavēšana, ierobežošana vai deformēšana Latvijas teritorijā, to skaitā vienošanās par:

- 1) tiešu vai netiešu cenu vai tarifu noteikšanu jebkādā veidā vai to veidošanas noteikumiem, kā arī par tādas informācijas apmaiņu, kura attiecas uz cenām vai realizācijas noteikumiem;
- 2) ražošanas vai realizācijas apjomu, tirgu, tehniskās attīstības vai investīciju ierobežošana vai kontroli;
- 3) tirgu sadali, ņemot vērā teritoriju, pircējus, piegādātājus vai citus nosacījumus;
- 4) noteikumiem, kuri darījumu slēgšanu, grozīšanu vai izbeigšanu ar trešo personu padara atkarīgu no tā, vai šī trešā persona uzņemas saistības, kuru komerciālais lietojums neattiecas uz konkrēto darījumu;
- 5) piedalīšanos vai nepiedalīšanos konkursos vai izsolēs vai par šīs darbības (bezdarbības) noteikumiem, izņemot gadījumus, kad konkurenti publiski darījuši zināmu kopīgu piedāvājumu un šā piedāvājuma mērķis nav kavēt, ierobežot vai deformēt konkurenci;
- 6) nevienādu noteikumu piemērošanu ekvivalentos darījumos ar trešajām personām, radot tām konkurences ziņā nelabvēlīgākus apstākļus;
- 7) darbībām (bezdarbību), kuru dēļ cits tirgus dalībnieks ir spiests atstāt kādu konkrēto tirgu vai tiek apgrūtināta potenciāla tirgus dalībnieka iekļūšana kādā konkrētajā tirgū.

(2) Par spēkā esošām tiek atzītas tādas vienošanās, kuras veicina preču ražošanas vai realizācijas uzlabošanu vai ekonomisko attīstību, radot labumu patērētājiem, un tām šā panta pirmajā daļā noteikto aizliegumu nepiemēro, turklāt šīs vienošanās:

- 1) neuzliek attiecīgajiem tirgus dalībniekiem ierobežojumus, kuri nav nepieciešami minēto mērķu sasniegšanai;
- 2) nedod iespēju likvidēt konkurenci ievērojamā konkrētā tirgus daļā.

(²¹) Tirgus dalībniekam, kurš norāda, ka vienošanās atbilst šā panta otrās daļas prasībām, ir pienākums to pierādīt.

(3) Tirgus dalībnieki pirms vienošanās noslēgšanas, kā arī pirms tās spēkā stāšanās, ja par šo vienošanos nav ierosināta lieta, ir tiesīgi iesniegt Konkurences padomei ziņojumu par attiecīgo vienošanos. Konkurences padome ir tiesīga atļaut vai atļaut ar nosacījumiem uz noteiktu termiņu paziņoto vienošanos, ja tā atbilst šā panta otrajai daļai vai kritērijiem, saskaņā ar kuriem atsevišķas tirgus dalībnieku vienošanās netiek pakļautas šā panta pirmajā daļā minētajam vienošanās aizliegumam. Kārtību, kādā tiek iesniegts un izskatīts ziņojums par tirgus dalībnieku vienošanos, nosaka Ministru kabinets.

(4) Ministru kabinets nosaka:

- 1) atsevišķas tirgus dalībnieku vienošanās, kuras būtiski neietekmē konkurenci;
- 2) kritērijus, saskaņā ar kuriem atsevišķas tirgus dalībnieku vienošanās netiek pakļautas šā panta pirmajā daļā minētajam vienošanās aizliegumam.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.04.2004., 13.03.2008. un 12.05.2016. likumu, kas stājas spēkā 15.06.2016.)

12.pants. Atbildība par vienošanās aizlieguma pārkāpumu

(1) Ja Konkurences padome konstatē tirgus dalībnieku darbībās šā likuma 11.panta pirmās daļas pārkāpumu, tā pieņem lēmumu par pārkāpuma konstatēšanu, tiesiskā pienākuma un naudas soda uzlikšanu.

(2) Konkurences padome ir tiesīga uzlikt tirgus dalībniekiem naudas sodu līdz 5 procentu apmēram no to pēdējā finanšu gada neto apgrozījuma katram, bet ne mazāk kā 350 *euro* katram.

(3) Konkurences padome ir tiesīga uzlikt konkurentiem naudas sodu līdz 10 procentu apmēram no to pēdējā finanšu gada neto apgrozījuma katram, bet ne mazāk kā 700 *euro* katram.

(4) *(Izslēgta ar 12.05.2016. likumu)*

(5) Ministru kabinets izdod noteikumus par naudas soda noteikšanas kārtību, kuros paredz finanšu gada neto apgrozījuma aprēķināšanas īpatnības atsevišķiem gadījumiem, naudas soda apmēra noteikšanas kritērijus, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

(6) Šajā pantā noteiktajā kārtībā aprēķināto naudas sodu ieskaita valsts pamatbudžetā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 22.04.2004., 13.03.2008., 12.09.2013. un 12.05.2016. likumu, kas stājas spēkā 15.06.2016.)

12.¹ pants. Iecietības programma

(1) Iecietības programma tirgus dalībniekam ļauj par slepena karteļa vienošanās atklāšanu, kas veikta neatkarīgi no citiem kartelī iesaistītajiem tirgus dalībniekiem un sadarbībā ar konkurences iestādi tās izmeklēšanā, kā arī brīvprātīgi sniežot sev zināmo informāciju par karteli un savu lomu tajā, saņemt atbrīvojumu no naudas soda vai naudas soda samazinājumu.

(2) Konkurences padome atbrīvo no naudas soda par karteļa vienošanās aizlieguma pārkāpumu, ja:

1) tirgus dalībnieks pirmais iesniedz pierādījumus un citas ar karteļa vienošanās aizlieguma pārkāpumu saistītas ziņas par faktiem un apstākļiem, kas ir pietiekami lietas ierosināšanai vai karteļa vienošanās aizlieguma pārkāpuma konstatēšanai;

2) tirgus dalībnieks nav veicis darbības, lai piespiestu citus tirgus dalībniekus piedalīties kartelī vai turpināt dalību tajā;

3) pieteikuma saņemšanas brīdī Konkurences padomes rīcībā nav pietiekamu pierādījumu, uz kuru pamata varētu ierosināt lietu vai konstatēt karteļa vienošanās aizlieguma pārkāpumu.

(3) Konkurences padome samazina naudas sodu par karteļa vienošanās aizlieguma pārkāpumu, ja tirgus dalībnieks:

1) iesniedz pierādījumus un citas ar karteļa vienošanās aizlieguma pārkāpumu saistītas ziņas, kas būtiski papildina Konkurences padomes rīcībā esošos pierādījumus un ziņas;

2) iesniedz pierādījumus par citu karteļa vienošanās aizlieguma pārkāpumu un Konkurences padome to atbrīvo no naudas soda par šo karteļa vienošanās aizlieguma pārkāpumu.

(4) Konkurences padome pieteikumu par atbrīvojumu no naudas soda vai naudas soda samazinājumu iecietības programmas ietvaros apstiprina vai noraida ar to pašu lēmumu, ar kuru konstatē šā likuma 11.panta pirmajā daļā vai Līguma par Eiropas Savienības darbību 101.panta pirmajā daļā minēto pārkāpumu, uzliedz tiesisku pienākumu un naudas sodu.

(5) Informācija, kas iekļauta pieteikumā par iecietības programmas piemērošanu, ir ierobežotas pieejamības informācija, kas var tikt izpausta tikai procesa dalībniekiem Konkurences padomes ierosinātajā lietā, lai nodrošinātu to tiesību un tiesisko interešu aizstāvību.

(6) Konkurences padomes lēmumā par lietas izbeigšanu neiekļauj ziņas par to tirgus dalībnieku identitāti, kuri sadarbojušies ar Konkurences padomi iecietības programmas ietvaros.

(7) Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā Konkurences padome iecietības programmas ietvaros atbrīvo no naudas soda un samazina naudas sodu, kā arī prasības iecietības programmas dalībniekiem.

(12.05.2016. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 05.10.2017. likumu, kas stājas spēkā 01.11.2017.)

13.pants. Dominējošā stāvokļa ļaunprātīgas izmantošanas aizliegums

(1) Jebkuram tirgus dalībniekam, kas atrodas dominējošā stāvoklī, ir aizliegts jebkādā veidā ļaunprātīgi to

izmantot Latvijas teritorijā. Dominējošā stāvokļa ļaunprātīga izmantošana var izpausties arī kā:

- 1) atteikšanās slēgt darījumu ar citu tirgus dalībnieku vai grozīt darījuma noteikumus bez objektīvi attaisnojoša iemesla, tajā skaitā netaisnīga un nepamatota atteikšanās piegādāt preces vai sniegt pakalpojumus;
- 2) preču ražošanas vai realizācijas apjomu, tirgu vai tehniskās attīstības ierobežošana bez objektīvi attaisnojoša iemesla par sliktu patērētājam;
- 3) tādu noteikumu izvirzīšana, kuri darījuma slēgšanu, grozīšanu vai izbeigšanu ar citu tirgus dalībnieku padara atkarīgu no tā, vai šis tirgus dalībnieks uzņemas papildu saistības, kuras pēc būtības un pēc komerciālā lietojuma neattiecas uz konkrēto darījumu;
- 4) netaisnīgu pirkšanas vai pārdošanas cenu vai citu netaisnīgu tirdzniecības noteikumu tieša vai netieša uzspiešana vai piemērošana;
- 5) nevienādu noteikumu piemērošana ekvivalentos darījumos ar citu tirgus dalībnieku, radot tam konkurences ziņā nelabvēlīgākus apstākļus.

(2) *(Izslēgta ar 21.05.2015. likumu)*

(3) *(Izslēgta ar 21.05.2015. likumu)*

(13.03.2008. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 18.06.2009. un 21.05.2015. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2016.)

14.pants. Atbildība par dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu

(1) Ja Konkurences padome konstatē tirgus dalībnieku darbībās šā likuma 13.panta pārkāpumu, tā pieņem lēmumu par pārkāpuma konstatēšanu, tiesiskā pienākuma uzlikšanu un naudas soda piemērošanu.

(2) Konkurences padome ir tiesīga piemērot tirgus dalībniekiem naudas sodu par šā likuma 13.panta pirmajā daļā minēto pārkāpumu līdz 5 procentiem no pēdējā finanšu gada neto apgrozījuma katram, bet ne mazāk kā 350 euro katram.

(3) *(Izslēgta ar 12.05.2016. likumu)*

(4) Ministru kabinets izdod noteikumus par naudas soda apmēra noteikšanas kārtību, kuros paredz finanšu gada neto apgrozījuma aprēķināšanas īpatnības un naudas soda apmēra aprēķināšanas kārtību, ņemot vērā attiecīgā pārkāpuma smagumu un ilgumu, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus, kā arī nosakot gadījumus, kad naudas sodu ir tiesības samazināt.

(5) Šajā pantā noteiktajā kārtībā aprēķināto naudas sodu ieskaita valsts pamatbudžetā.

(13.03.2008. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.09.2013., 21.05.2015. un 12.05.2016. likumu, kas stājas spēkā 15.06.2016.)

14.¹ pants. Pienākums nodrošināt brīvu un godīgu konkurenci

(1) Tiešās pārvaldes un pastarpinātās pārvaldes iestādei, kā arī kapitālsabiedrībai, kurā publiskai personai ir izšķiroša ietekme, aizliegts ar savu darbību kavēt, ierobežot vai deformēt konkurenci, kas var izpausties arī kā:

- 1) tirgus dalībnieku diskriminācija, radot atšķirīgus konkurences apstākļus;
- 2) priekšrocību radīšana kapitālsabiedrībai, kurā publiskai personai ir tieša vai netieša līdzdalība;
- 3) darbības, kuru dēļ cits tirgus dalībnieks ir spiests atstāt kādu konkrēto tirgu vai tiek apgrūtināta potenciāla tirgus dalībnieka iekļūšana vai darbība tirgū.

(2) Lai nodrošinātu šā panta pirmās daļas ievērošanu, Konkurences padome veic pārrunas ar tiešās pārvaldes un pastarpinātās pārvaldes iestādi, kā arī kapitālsabiedrību, kurā publiskai personai ir izšķiroša ietekme.

(3) Lietu par iespējamo rīcības neatbilstību šā panta pirmās daļas prasībām Konkurences padome izmeklē un izskata saskaņā ar šajā likumā paredzēto pārkāpumu izmeklēšanas un izskatīšanas kārtību.

(4) Šo pantu piemēro, ciktāl konkrētā darbība tieši neizriet no citos likumos noteiktajām prasībām vai nav piemērojams šā likuma 13. pants.

(28.03.2019. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.04.2019. Pants stājas spēkā 01.01.2020. Sk. Pārejas noteikumu 16. punktu)

14.² pants. Atbildība par brīvas un godīgas konkurences noteikumu pārkāpumu

(1) Ja Konkurences padome konstatē kapitālsabiedrības, kurā publiskai personai ir izšķiroša ietekme, darbības neatbilstību šā likuma 14.¹ panta pirmās daļas prasībām un pārrunu rezultātā neizdodas nodrošināt šo prasību ievērošanu, tā pieņem lēmumu par pārkāpuma konstatēšanu, tiesiskā pienākuma un naudas soda uzlikšanu.

(2) Pieņemot šā panta pirmajā daļā minēto lēmumu, Konkurences padome nevar uzlikt tādu tiesisku pienākumu, kas padara neiespējamu valsts pārvaldes uzdevumu, kā arī pašvaldības autonomo funkciju un pašvaldībai deleģēto pārvaldes uzdevumu izpildi.

(3) Konkurences padome ir tiesīga piemērot kapitālsabiedrībām, kurās publiskai personai ir izšķiroša ietekme, naudas sodu par šā likuma 14.¹ panta pirmajā daļā minēto pārkāpumu līdz trim procentiem no pēdējā finanšu gada neto apgrozījuma, bet ne mazāk kā 250 *euro*.

(4) Ministru kabinets izdod noteikumus par naudas soda noteikšanas kārtību, kuros paredz finanšu gada neto apgrozījuma aprēķināšanas īpatnības atsevišķiem gadījumiem, naudas soda apmēra noteikšanas kritērijus, kā arī atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

(5) Šajā pantā noteiktajā kārtībā aprēķināto naudas sodu ieskaita valsts pamatbudžetā.

(28.03.2019. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.04.2019. Pants stājas spēkā 01.01.2020. Sk. Pārejas noteikumu 16. punktu)

IV nodaļa Tirgus dalībnieku apvienošanās kontrole

15.pants. Tirgus dalībnieku apvienošanās noteikumi

(1) Tirgus dalībnieku apvienošanās ir:

1) divu vai vairāku neatkarīgu tirgus dalībnieku apvienošanās, lai kļūtu par vienu tirgus dalībnieku (saplūšana);

2) viena tirgus dalībnieka pievienošanās citam tirgus dalībniekam (pievienošanās);

3) tāds stāvoklis, kad viena vai vairākas fiziskās personas, kurām jau ir izšķiroša ietekme pār vienu vai vairākiem tirgus dalībniekiem, vai viens vai vairāki tirgus dalībnieki iegūst daļu vai visus cita tirgus dalībnieka vai citu tirgus dalībnieku aktīvus vai tiesības tos izmantot, vai tiešu vai netiešu izšķirošu ietekmi pār citu tirgus dalībnieku vai citiem tirgus dalībniekiem. Aktīvu vai to izmantošanas tiesību iegūšanu uzskata par apvienošanās, ja aktīvu vai to izmantošanas tiesību iegūšana palielina minēto aktīvu un tiesību ieguvēja tirgus daļu jebkurā konkrētajā tirgū;

4) tāds stāvoklis, kad divas vai vairākas fiziskās personas kopīgi vai viena fiziskā persona vienlaicīgi iegūst daļu vai visus divu vai vairāku tirgus dalībnieku aktīvus vai to izmantošanas tiesības, vai tiešu vai netiešu izšķirošu ietekmi pār diviem vai vairākiem tirgus dalībniekiem.

(2) Tirgus dalībnieki, kuri nolēmuši apvienoties kādā no šā panta pirmajā daļā minētajiem veidiem, pirms apvienošanās iesniedz Konkurences padomei ziņojumu par apvienošanās, ja apvienošanās dalībnieku kopējais apgrozījums iepriekšējā finanšu gadā Latvijas teritorijā ir bijis ne mazāks par 30 miljoniem *euro* un vismaz divu apvienošanās dalībnieku apgrozījums iepriekšējā finanšu gadā Latvijas teritorijā ir bijis ne mazāks par 1,5 miljoniem *euro* katram.

(¹) Konkurences padomei ir tiesības 12 mēnešu laikā no apvienošanās īstenošanas dienas pieprasīt, lai apvienošanās dalībnieki iesniedz ziņojumu par apvienošanās, kas neatbilst šā panta otrajā daļā minētajiem ziņojuma iesniegšanas nosacījumiem, ja ir iestājušies abi šādi nosacījumi:

1) apvienošanās notiek konkrētajā tirgū, kurā darbojas apvienošanās dalībnieki, un to kopējā tirgus daļa šajā konkrētajā tirgū pārsniedz 40 procentus;

2) ir pamatotas aizdomas, ka apvienošanās rezultātā var rasties vai nostiprināties dominējošais stāvoklis vai var tikt būtiski samazināta konkurence konkrētajā tirgū.

(2²) Šā panta otrajā daļā minētajiem tirgus dalībniekiem ir tiesības iesniegt Konkurences padomei nevis pilnu, bet saīsinātu ziņojumu par apvienošanos, ja pastāv viens no šādiem nosacījumiem:

1) neviens apvienošanās dalībnieks nedarbojas vienā konkrētajā tirgū vai ar to vertikāli saistītā tirgū;

2) apvienošanās dalībnieki darbojas vienā konkrētajā tirgū, un to kopējā tirgus daļa nepārsniedz 20 procentus;

3) apvienošanās dalībnieki darbojas vertikāli saistītos tirgos, un katra apvienošanās dalībnieka tirgus daļa konkrētajā tirgū nepārsniedz 30 procentus;

4) apvienošanās dalībnieki iegūst kopīgu izšķirošu ietekmi šā panta pirmās daļas 3.punkta izpratnē pār citu tirgus dalībnieku, kurš negūst un kura mērķis nav gūt apgrozījumu no preču pārdošanas vai pakalpojumu sniegšanas Latvijas teritorijā;

5) apvienošanās dalībnieks iegūst izšķirošu ietekmi pār citu tirgus dalībnieku tirgū, kurā apvienošanās dalībniekam jau ir kopīga izšķiroša ietekme šā panta pirmās daļas 3.punkta izpratnē.

(2³) Ja Konkurences padome nolemj, ka tādai tirgus dalībnieku apvienošanai, par kuru iesniegts saīsinātais ziņojums, ir nepieciešama papildu izpēte, tā var pieprasīt no tirgus dalībniekiem pilna ziņojuma iesniegšanu.

(2⁴) Ja apvienošanās neatbilst šā panta otrajā daļā noteiktajiem ziņojuma iesniegšanas nosacījumiem, tirgus dalībnieki ir tiesīgi:

1) lūgt rakstveida apstiprinājumu tam, ka Konkurences padome neizmantos šā panta 2.¹ daļā noteiktās tiesības pieprasīt, lai apvienošanās dalībnieki iesniedz ziņojumu par apvienošanos;

2) pēc savas iniciatīvas iesniegt Konkurences padomei pilnu vai saīsinātu ziņojumu par apvienošanos.

(2⁵) Konkurences padome var atbrīvot tirgus dalībnieku no pienākuma iesniegt daļu no pilnā vai saīsinātā ziņojumā ietveramās informācijas vai pievienojamiem dokumentiem, ja šāda informācija vai dokumenti nav nepieciešami ziņojuma izskatīšanai.

(3) Tirgus dalībnieku apvienošanās, par kuru vajadzēja paziņot, bet tas netika izdarīts, ir nelikumīga.

(4) Ziņojums Konkurences padomei nav jāiesniedz šādos gadījumos:

1) kredītiestādēm vai apdrošināšanas sabiedrībām, kuru darbība ietver darījumus ar vērtspapīriem par saviem vai citu līdzekļiem, ir laikā ierobežotas īpašuma tiesības uz tirgus dalībnieku vērtspapīriem, kurus tās iegādājušās tālākai pārdošanai, ja šīs kredītiestādes vai apdrošināšanas sabiedrības neizmanto minēto vērtspapīru radītās balsošanas tiesības, lai ietekmētu attiecīgo tirgus dalībnieku konkurējošo darbību, vai izmanto minēto vērtspapīru radītās balsošanas tiesības, lai sagatavotu tikai tirgus dalībnieka, tā daļu, aktīvu vai attiecīgo vērtspapīru ieguldīšanu, un šāda ieguldīšana notiek gada laikā pēc balsošanas tiesību rašanās. Minēto termiņu Konkurences padome var pagarināt pēc attiecīgās kredītiestādes vai apdrošināšanas sabiedrības iesnieguma, ja tā pierāda, ka attiecīgā ieguldīšana gada laikā nav bijusi iespējama;

2) tirgus dalībnieka maksātnespējas un likvidācijas gadījumā izšķirošu ietekmi iegūst likvidators vai administrators.

(5) Ministru kabinets izdod noteikumus par kārtību, kādā iesniedzams un izskatāms pilnais un saīsinātais ziņojums. Šie noteikumi var ietvert papildu nosacījumus apgrozījuma aprēķināšanai, to skaitā īpašas prasības attiecībā uz kredītiestādēm un apdrošināšanas sabiedrībām.

(6) Par apvienošanās izvērtēšanu tirgus dalībnieki maksā valsts nodevu. Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā maksājama valsts nodeva par apvienošanās izvērtēšanu, valsts nodevas apmēru, kā arī gadījumus, kad valsts nodeva netiek atmaksāta.

(22.04.2004. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.03.2008., 14.11.2008., 18.06.2009., 12.09.2013. un 12.05.2016. likumu, kas stājas spēkā 15.06.2016.)

16.pants. Kārtība, kādā izskatāmi ziņojumi par tirgus dalībnieku apvienošanos

(1) Konkurences padome viena mēneša laikā no pilnā vai saīsinātā ziņojuma saņemšanas dienas Ministru kabineta noteiktajā kārtībā izskata ziņojumu un pieņem kādu no šā panta trešajā vai ceturtajā daļā minētajiem lēmumiem vai lēmumu par papildu izpētes uzsākšanu.

(1¹) Ja tirgus dalībnieks 45 dienu laikā no dienas, kad iesniegts pilnais vai saīsinātais ziņojums, nesaņem no Konkurences padomes šā panta trešajā vai ceturtajā daļā minēto lēmumu vai lēmumu par papildu izpētes uzsākšanu, attiecīgā apvienošanās uzskatāma par atļautu.

(2) Ja Konkurences padome pieņemusi lēmumu par papildu izpētes uzsākšanu, tā četru mēnešu laikā no pilnā ziņojuma vai triju mēnešu laikā no saīsinātā ziņojuma saņemšanas dienas pieņem kādu no šā panta trešajā vai ceturtajā daļā minētajiem lēmumiem. Konkurences padome ir tiesīga pēc apvienošanās dalībnieku lūguma vai savas iniciatīvas pagarināt šā panta trešajā daļā minētā lēmuma pieņemšanu par 15 darbdienām, lai izvērtētu saistošos noteikumus.

(3) Konkurences padome ar lēmumu aizliedz apvienošanos, kuras rezultātā rodas vai nostiprinās dominējošais stāvoklis vai var tikt būtiski samazināta konkurence jebkurā konkrētajā tirgū. Konkurences padome ir tiesīga atļaut šādu apvienošanos, nosakot tirgus dalībniekam saistošus noteikumus, kuri novērš apvienošanās negatīvās sekas attiecībā uz konkurenci.

(4) Ja paziņotā tirgus dalībnieku apvienošanās neizraisa šā panta trešajā daļā minētās sekas, Konkurences padome pieņem lēmumu, ar kuru atļauj apvienošanos.

(5) Ja Konkurences padome pēc papildu izpētes uzsākšanas četru mēnešu laikā, termiņu skaitot no pilnā ziņojuma saņemšanas dienas, vai triju mēnešu laikā no saīsinātā ziņojuma saņemšanas dienas nav pieņēmusi kādu no šā panta trešajā vai ceturtajā daļā minētajiem lēmumiem, attiecīgā apvienošanās uzskatāma par atļautu.

(6) Konkurences padome ir tiesīga pieņemt šā panta trešajā daļā minētos lēmumus arī par tādu tirgus dalībnieku apvienošanos, kuru vajadzēja pieteikt saskaņā ar šā likuma 15.panta otro vai 2.¹ daļu, bet tas netika izdarīts.

(22.04.2004. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.03.2008. un 12.05.2016. likumu, kas stājas spēkā 15.06.2016.)

17.pants. Atbildība par tirgus dalībnieku nelikumīgu apvienošanos

(1) Ja ziņojums par apvienošanos nav iesniegts šajā likumā noteiktajos gadījumos vai notikusi tirgus dalībnieku apvienošanās, kas ir pretrunā ar šā likuma 16.panta trešajā daļā noteiktajā kārtībā pieņemto Konkurences padomes lēmumu, Konkurences padome ir tiesīga pieņemt lēmumu par naudas soda uzlikšanu jaunajam tirgus dalībniekam vai izšķirošās ietekmes ieguvējam līdz trim procentiem no tā pēdējā finanšu gada neto apgrozījuma.

(2) Naudas soda samaksa neatbrīvo attiecīgos tirgus dalībniekus no pienākuma izpildīt šā likuma noteikumus un Konkurences padomes lēmumus. Ar Konkurences padomes lēmumu uzlikto saistošo noteikumu piespiedu izpildi veic atbilstoši šā likuma 8.¹ pantā attiecībā uz tiesisko pienākumu piespiedu izpildi noteiktajai kārtībai.

(3) Šajā pantā noteiktajā kārtībā aprēķināto naudas sodu ieskaita valsts pamatbudžetā.

(12.05.2016. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 15.06.2016.)

V nodaļa Negodīga konkurence

18.pants. Negodīgas konkurences aizliegums

(1) Negodīga konkurence ir aizliegta.

(2) Par negodīgu konkurenci uzskatāmas darbības, kuru rezultātā tiek pārkāpti normatīvie akti vai godīgas saimnieciskās darbības paražas un ir radusies vai varētu rasties konkurences kavēšana, ierobežošana vai deformēšana.

(3) Negodīga konkurence var izpausties šādās darbībās, ja to rezultātā ir radusies vai varētu rasties konkurences kavēšana, ierobežošana vai deformēšana:

1) cita tirgus dalībnieka (eksistējoša, savu darbību izbeiguša vai reorganizēta) likumīgi lietota nosaukuma, atšķirības zīmju un citu pazīmju izmantošana vai atdarināšana, ja tas var maldināt attiecībā uz tirgus dalībnieka identitāti;

2) cita tirgus dalībnieka ražotās vai realizētās preces nosaukuma, ārējā izskata, marķējuma vai iepakojuma atdarināšana, preču zīmes izmantošana, ja tas var maldināt attiecībā uz preces izcelsmi;

3) nepatiesas, nepilnīgas vai izkropļotas informācijas izplatīšana par citu tirgus dalībnieku vai tā darbiniekiem, kā arī par šā tirgus dalībnieka ražoto vai realizēto preču saimniecisko nozīmi, kvalitāti, izgatavošanas veidu, īpašībām, daudzumu, noderīgumu, cenām, to veidošanas un citiem noteikumiem, kas var šim tirgus dalībniekam nodarīt zaudējumus;

4) cita tirgus dalībnieka komercnoslēpumu ietverošas informācijas iegūšana, izmantošana vai izplatīšana bez tā piekrišanas;

5) cita tirgus dalībnieka darbinieku ietekmēšana ar draudiem vai uzpirkšana, lai radītu priekšrocības savai ekonomiskajai darbībai, tādējādi nodarot šim tirgus dalībniekam zaudējumus.

18.¹ pants. Tiesas kompetence, izskatot negodīgas konkurences aizlieguma neievērošanas lietas

Šā likuma 18.pantā minētos pārkāpumus izskata tiesa.

(14.11.2008. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2009.)

19.pants. Atbildība par negodīgu konkurenci

(Izslēgts ar 14.11.2008. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2009.)

VI nodaļa Konkurences tiesību piemērošana civilprasībās

20.pants. Tiesas kompetence

(1) Šā likuma pārkāpumu līdztekus Konkurences padomei var konstatēt arī tiesa. Lietas par šā likuma un Eiropas Savienības konkurences tiesību pārkāpumu un zaudējumu atlīdzināšanu izskata Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa.

(2) Tiesa spriedumā par šā likuma un Eiropas Savienības konkurences tiesību pārkāpumu var noteikt vienu vai vairākus šādus pienākumus:

1) pārtraukt un aizliegt darbības, ar kurām tiek pārkāpts šis likums un Eiropas Savienības konkurences tiesības;

2) veikt darbības, kas novērš šā likuma un Eiropas Savienības konkurences tiesību pārkāpumu;

3) sniegt atbilstošu atlīdzinājumu par pārkāpumu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.05.2016. un 05.10.2017. likumu, kas stājas spēkā 01.11.2017.)

20.¹ pants. Šā likuma un Eiropas Savienības konkurences tiesību pārkāpumu lietu izskatīšana

(1) Tiesa, kura pieņēmusi pieteikumu un ierosinājusi lietu par šā likuma un Eiropas Savienības konkurences

tiesību pārkāpumu, septiņu dienu laikā pēc lietas ierosināšanas nosūta Konkurences padomei prasības pieteikuma un lēmuma par lietas ierosināšanu norakstu (kopiju).

(2) Konkurences padome var pēc savas vai tiesas iniciatīvas sniegt atzinumu lietā par Eiropas Savienības konkurences tiesību piemērošanas aspektiem. Konkurences padomei ir tiesības pirms atzinuma sniegšanas iepazīties ar lietas materiāliem.

(3) Tiesa septiņu dienu laikā pēc pilna sprieduma taisīšanas lietā par Eiropas Savienības konkurences tiesību pārkāpumu nosūta sprieduma norakstu (kopiju) Konkurences padomei un Eiropas Komisijai, bet lietā par šā likuma pārkāpumu — Konkurences padomei.

(12.05.2016. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 15.06.2016.)

21.pants. Zaudējumu atlīdzināšana

(1) Persona, kura cietusi zaudējumus konkurences tiesību pārkāpuma dēļ, ir tiesīga prasīt un saņemt no pārkāpēja zaudējumu atlīdzību, tai skaitā atrauto peļņu un procentus no dienas, kad zaudējumi radušies, līdz dienai, kad samaksāta zaudējumu atlīdzība, lai nodrošinātu tādu stāvokli, kāds personai būtu bijis, ja konkurences tiesību pārkāpums nebūtu izdarīts. Ja konkurences tiesību pārkāpuma radīto zaudējumu apmēru praktiski nav iespējams noteikt vai ir pārmērīgi grūti precīzi noteikt, tiesa nosaka zaudējumu apmēru, pamatojoties uz lietā esošajiem pierādījumiem.

(2) Konkurences tiesību pārkāpums šīs nodaļas izpratnē, ceļot zaudējumu atlīdzināšanas prasības, ir Konkurences likuma pārkāpums vai Līguma par Eiropas Savienības darbību 101. vai 102. panta, vai attiecīgās dalībvalsts konkurences tiesību aktu pārkāpums. Dalībvalsts konkurences tiesību akti ir akti, kuru galvenais mērķis ir tāds pats kā Līguma par Eiropas Savienības darbību 101. un 102. pantam un kurus piemēro vienā un tajā pašā lietā paralēli Eiropas Savienības konkurences tiesību aktiem saskaņā ar Padomes 2002. gada 16. decembra regulas (EK) Nr. 1/2003 par to konkurences noteikumu īstenošanu, kas noteikti Līguma 81. un 82. pantā (Dokuments attiecas uz EEZ) 3. panta 1. punktu, neietverot tiesību aktus, ar ko nosaka kriminālsodus fiziskajām personām, izņemot gadījumus, kad šādi kriminālsodi ir līdzekļi, ar kuriem tiek izpildīti konkurences noteikumi, kas attiecas uz tirgus dalībnieku.

(3) Ja pārkāpums izpaužas kā karteļa vienošanās, tiek prezumēts, ka pārkāpums radījis kaitējumu un tā rezultātā cena paaugstināta par 10 procentiem, ja vien netiek pierādīts pretēji.

(4) Pārkāpēji ir solidāri atbildīgi par zaudējumiem, kas radušies kopīgi izdarīta konkurences tiesību pārkāpuma dēļ, izņemot šā panta piektajā un septītajā daļā minētos gadījumus.

(5) Mazs vai vidējs uzņēmums ir atbildīgs par nodarītajiem zaudējumiem tikai attiecībā pret saviem tiešajiem un netiešajiem pircējiem vai piegādātājiem, ja tas atbilst šādiem nosacījumiem:

1) tā tirgus daļa konkrētajā tirgū visā konkurences tiesību pārkāpuma laikā bija mazāka par pieciem procentiem;

2) šā panta ceturtajā daļā minētās solidarās atbildības piemērošana neatgriezeniski apdraudētu tā ekonomisko dzīvotspēju un izraisītu šāda uzņēmuma aktīvu pilnīgu vērtības zudumu.

(6) Šā panta piektajā daļā minētais uzņēmums neattiecas uz pārkāpēju, kurš iepriekš ir izdarījis konkurences tiesību pārkāpumu vai kurš organizējis vai vadījis konkurences tiesību pārkāpumu vai piespiedis citus tirgus dalībniekus izdarīt konkurences tiesību pārkāpumu.

(7) Pārkāpējs, kurš iecietības programmas ietvaros ir atbrīvots no naudas soda, ir solidāri atbildīgs par nodarītajiem zaudējumiem:

1) tikai saviem tiešajiem vai netiešajiem pircējiem vai piegādātājiem;

2) citām personām, kuras nav tā tiešie vai netiešie pircēji vai piegādātāji, tikai tad, ja pilnu zaudējumu atlīdzību nav iespējams iegūt no pārējiem tirgus dalībniekiem, kas piedalījās konkurences tiesību pārkāpuma izdarīšanā.

(8) Pārkāpējs, kurš solidarās atbildības ietvaros ir atlīdzinājis nodarītos zaudējumus personai, kura cietusi zaudējumus, ir tiesīgs no jebkura cita pārkāpēja prasīt atbilstošu atlīdzību. Minēto atlīdzību nosaka, ņemot vērā konkrētā pārkāpēja atbildības pakāpi par konkurences tiesību pārkāpuma rezultātā nodarītajiem zaudējumiem.

(9) Atbilstošās atlīdzības apmērs, ko pārkāpējs, kurš iecietības programmas ietvaros ir atbrīvots no naudas soda, sniedz citiem pārkāpējiem, nedrīkst pārsniegt to zaudējumu apmēru, kādu viņš nodarījis saviem tiešajiem vai netiešajiem pircējiem vai piegādātājiem. Ja atbilstošās atlīdzības apmērs, ko minētais pārkāpējs sniedz citiem pārkāpējiem, attiecas uz zaudējumu atlīdzību citām personām, kuras nav pārkāpēja tiešie vai netiešie pircēji vai piegādātāji, sniedzamās atbilstošās atlīdzības apmēru nosaka, ņemot vērā minētā pārkāpēja atbildības pakāpi par konkurences tiesību pārkāpuma rezultātā nodarītajiem zaudējumiem.

(13.03.2008. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.05.2016. un 05.10.2017. likumu, kas stājas spēkā 01.11.2017.)

21.1 pants. Pārmaksas pārņemšana

(1) Šā likuma 21. panta pirmajā daļā minētās tiesības attiecas arī uz tiesībām saņemt atlīdzību par negūto peļņu sakarā ar pilnīgu vai daļēju pārmaksas pārņemšanu. Pārmaksas pārņemto daļu tiesa ir tiesīga noteikt aplēses veidā. Tiesības uz zaudējumu atlīdzību pārmaksas pārņemšanas rezultātā attiecas arī uz pārkāpējam veiktajām piegādēm.

(2) Ja atbildētājs, atbildot uz prasību, norāda, ka prasītājs visu konkurences tiesību pārkāpuma rezultātā radušos pārmaksu vai tās daļu ir pārnēsis uz citām personām, viņam ir pienākums to pierādīt.

(3) Ja zaudējumu atlīdzināšanas prasījuma pastāvēšana vai piespriežamās atlīdzības summa ir atkarīga no tā, vai un kādā mērā pārmaksa ir pārņemta uz prasītāju, prasītājs no lejupeņā piegādes ķēdes posma pierāda pārmaksas pārņemšanas faktu un apmēru. Prasītājam ir tiesības lūgt tiesu izprasīt pierādījumus no atbildētāja vai trešās personas Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā.

(4) Uzskatāms, ka netiešais pircējs ir pierādījis, ka uz viņu tika pārņemta pārmaksa, ja netiešais pircējs pierāda, ka:

1) atbildētājs ir izdarījis konkurences tiesību pārkāpumu;

2) konkurences tiesību pārkāpums atbildētāja tiešajam pircējam ir radījis pārmaksu un

3) netiešais pircējs ir iegādājies preces, uz kurām attiecas konkurences tiesību pārkāpums, vai preces, kas ir iegūtas vai kas sastāv no šādām precēm.

(5) Šā panta ceturtā daļa neattiecas uz gadījumiem, kad atbildētājs var pierādīt, ka pārmaksa uz netiešo pircēju netika pārņemta vai netika pārņemta pilnā apmērā.

(05.10.2017. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.11.2017.)

21.2 pants. Dažādos piegādes ķēdes posmos esošu prasītāju zaudējumu atlīdzināšanas prasības

Lai izvairītos no tā, ka dažādos piegādes ķēdes posmos esošu prasītāju zaudējumu atlīdzināšanas prasības rada vairākkārtīgu atbildību vai pārkāpēja atbildības neesību, tiesas, kurās celtas zaudējumu atlīdzināšanas prasības, novērtējot, vai ir izpildīts pierādīšanas pienākums, kas izriet no šā likuma 21.¹ panta otrās, trešās, ceturtās un piektās daļas piemērošanas, ņem vērā:

1) zaudējumu atlīdzināšanas prasības, kuras attiecas uz vienu un to pašu konkurences tiesību pārkāpumu, bet kuras ir cēlušies citos piegādes ķēdes posmos esoši prasītāji;

2) nolēmumus, kas pasludināti attiecībā uz šā panta 1. punktā minētajām zaudējumu atlīdzināšanas prasībām;

3) publiski pieejamu informāciju par konkurences tiesību pārkāpumu.

(05.10.2017. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.11.2017.)

21.3 pants. Strīdu izšķiršana ar izlīgumu un izlīguma ietekme uz turpmākām zaudējumu atlīdzināšanas prasībām

(1) Kamēr notiek konkurences tiesību pārkāpuma izraisīta strīda izšķiršana vienošanās ceļā, lai noslēgtu izlīgumu, noilguma termiņš zaudējumu atlīdzināšanas prasības celšanai tiek apturēts. Noilguma termiņa apturēšana attiecas vienīgi uz pusēm, kuras ir vai bija iesaistītas vai pārstāvētas strīda izšķiršanā, lai noslēgtu izlīgumu.

(2) Ja konkurences tiesību pārkāpuma izraisīts strīds tiek izšķirts, noslēdzot izlīgumu, attiecīgās zaudējumu atlīdzināšanas prasības apmērs tiek samazināts par izlīgumu noslēgušā pārkāpēja daļu.

(3) Izlīgumu noslēgusī persona, kas cietusi konkurences tiesību pārkāpuma dēļ, jebkuru atlikušo zaudējumu atlīdzināšanas prasījuma daļu var vērst tikai pret izlīgumu nenoslēgušajiem pārkāpējiem. Izlīgumu nenoslēgušie pārkāpēji nav tiesīgi prasīt iemaksu par atlikušo daļu no izlīgumu noslēgušā pārkāpēja.

(4) Ja vien izlīgumā nav skaidri noteikts pretējais, izlīgumu noslēgusī persona, kura cietusi konkurences tiesību pārkāpuma dēļ, var prasījuma atlikušo daļu vērst pret izlīgumu noslēgušo pārkāpēju, ja no izlīgumu nenoslēgušajiem pārkāpējiem zaudējumu piedziņa nav iespējama.

(5) Nosakot iemaksas summu, ko viens no pārkāpējiem var atgūt no jebkura cita pārkāpēja atbilstoši viņu atbildības pakāpei par konkurences tiesību pārkāpuma radītajiem zaudējumiem, tiek ņemti vērā jebkādi zaudējumi, kas ir atlīdzināti, ievērojot iepriekšēju izlīgumu, kuru noslēdza attiecīgais pārkāpējs.

(05.10.2017. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.11.2017.)

21.4 pants. Noilguma iesākums un noilguma tecējuma apturēšana

(1) Noilguma termiņu zaudējumu atlīdzināšanas prasības celšanai sāk skaitīt ar to dienu, kad konkurences tiesību pārkāpums ir beidzies un prasītājs zina vai bija pamats uzskatīt, ka viņš zina:

- 1) par pārkāpēja rīcību un to, ka pārkāpums ir konkurences tiesību pārkāpums;
- 2) ka konkurences tiesību pārkāpuma dēļ viņam ir nodarīti zaudējumi;
- 3) pārkāpēja identitāti.

(2) Noilguma tecējums tiek apturēts uz laiku, kamēr konkurences iestāde izvērtē konkurences tiesību pārkāpumu, uz kuru attiecas zaudējumu atlīdzināšanas prasība. Noilguma tecējuma apturēšana beidzas gadu pēc tam, kad lēmums par pārkāpumu ir stājies spēkā un kļuvis nepārsūdzams vai minētās darbības izbeigtas citādi.

(05.10.2017. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.11.2017.)

21.5 pants. Pierādījumu izprasīšana zaudējumu atlīdzināšanas lietās par konkurences tiesību pārkāpumiem

(1) Konkurences iestāde tiesai, kas izskata lietu par zaudējumu atlīdzināšanas prasību par konkurences tiesību pārkāpumiem, iesniedz turpmāk norādītos pierādījumus tikai pēc tam, kad konkurences iestāde ir izbeigusi lietas izpēti:

- 1) ziņas, kuras persona sagatavojusi speciāli konkurences iestādes vajadzībām;
- 2) ziņas, kuras konkurences iestāde ir sagatavojusi un nosūtījusi pusēm;
- 3) atsauktos izlīguma iesniegumus.

(2) Ja tiesa zaudējumu atlīdzināšanas lietās par konkurences tiesību pārkāpumiem izprasa pierādījumus no Konkurences padomes lietas materiāliem, Konkurences padome pēc savas vai tiesas iniciatīvas ir tiesīga sniegt atzinumu par prasījuma samērīgumu un ietekmi uz konkurences tiesību efektīvu piemērošanu.

(05.10.2017. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.11.2017.)

VII nodaļa Lietas izpētes procedūra

(Nodaļa 22.04.2004. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.05.2004.)

22.pants. Lietas ierosināšana

(1) Lietu par šā likuma pārkāpumu Konkurences padome ierosina pēc savas iniciatīvas, ievērojot noteiktās

prioritātes, iespējamā pārkāpuma ietekmi uz konkurenci un būtiskām sabiedrības interesēm.

(2) Tirgus dalībnieki un iestādes ir tiesīgas sniegt Konkurences padomei ziņas par faktiem, uz kuru pamata var konstatēt šā likuma pārkāpumu.

(12.05.2016. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 15.06.2016.)

23.pants. Lietas ierosināšana uz iesnieguma pamata

(Izslēgts ar 12.05.2016. likumu, kas stājas spēkā 15.06.2016.)

24.pants. Lietas ierosināšana uz Konkurences padomes iniciatīvas pamata

(Izslēgts ar 12.05.2016. likumu, kas stājas spēkā 15.06.2016.)

25.pants. Lietas ierosināšana uz citas institūcijas ziņojuma pamata

(Izslēgts ar 12.05.2016. likumu, kas stājas spēkā 15.06.2016.)

26.pants. Lietas izpēte

(1) Pēc lietas ierosināšanas Konkurences padome iegūst informāciju, kas nepieciešama lēmuma pieņemšanai. Tirgus uzraudzības laikā iegūtā informācija, kas attiecas uz konkrēto lietu, tiek pievienota šai lietai, un tai var būt pierādījumu nozīme lietā.

(2) Pieprasīto informāciju persona sniedz ne vēlāk kā septiņu darbdienu laikā no pieprasījuma saņemšanas dienas. Šā likuma 9.panta piektās daļas 3., 4. un 5.punktā paredzēto tirgus uzraudzības un likumu pārkāpumu procesuālo darbību laikā pieprasīto informāciju, kuras sagatavošanai nav nepieciešams īpašs apkopošanas vai analīzes darbs, persona sniedz nekavējoties.

(3) Ja tiek pieprasīta informācija, kuras sagatavošanai nepieciešams īpašs apkopošanas vai analīzes darbs, un informācijas sniedzējs objektīvu iemeslu dēļ nevar pieprasīto informāciju sagatavot minētajā termiņā, viņš par to rakstveidā paziņo Konkurences padomei, norādot šos iemeslus un datumu, kad informācija tiks iesniegta. Konkurences padome, ņemot vērā minēto paziņojumu, var noteikt citu informācijas iesniegšanas termiņu.

(4) Ja informācija tiek pieprasīta no Konkurences likuma iespējamā pārkāpēja, Konkurences padome informē tās sniedzēju par Konkurences likuma pantu, kurš, iespējams, ir pārkāpts.

(5) Konkurences padome var apvienot vienā lietvedībā vairākas lietas par vienu un to pašu likuma pārkāpumu viena un tā paša iespējamā pārkāpēja darbībās, ja lietu apvienošana sekmēs to ātrāku un objektīvāku izskatīšanu.

(6) Kamēr tiek iegūta lēmuma pieņemšanai nepieciešamā informācija, Konkurences padomei nav pienākuma iepazīstināt ar lietas materiāliem, ja iepazīstināšana var negatīvi ietekmēt likumā noteikto uzdevumu pienācīgu izpildi. Konkurences padome rakstveidā paziņo procesa dalībniekiem, ka ir iegūta informācija, kas nepieciešama lēmuma pieņemšanai.

(6¹) Kamēr tiek iegūta lēmuma pieņemšanai nepieciešamā informācija, Konkurences padome var ierobežot fiziskās personas kā datu subjekta piekļuves tiesības informācijai par to, vai tiek apstrādāti konkrētās personas dati. Šajā gadījumā Konkurences padome bez nepamatotas kavēšanās, bet ne vēlāk kā mēneša laikā rakstveidā informē datu subjektu par atteikumu vai ierobežojumu piekļūt personas datiem un par atteikuma vai ierobežojuma iemesliem. Šādā gadījumā personai ir tiesības iesniegt sūdzību Datu valsts inspekcijai vai vērsties tiesā.

(7) Procesā dalībnieki var iepazīties ar lietu, izteikt savu viedokli un iesniegt papildu informāciju 20 dienu laikā no šā panta sestajā daļā noteiktā paziņojuma saņemšanas brīža. Konkurences padome var neņemt vērā informāciju, kas saņemta pēc šā termiņa izbeigšanās. Konkurences padome pēc adresāta lūguma veic tā mutvārdu uzklauššanu pirms tāda lēmuma pieņemšanas, kurš varētu būt tam nelabvēlīgs.

(8) Lietā esošā informācija līdz lēmuma pieņemšanai uzskatāma par informāciju iestādes iekšējai lietošanai, un ar to drīkst iepazīties tikai personas, kurām Konkurences padomes amatpersonas attiecīgos materiālus uzrāda.

(9) Fiziskajai personai ir tiesības iesniegt pieprasījumu saistībā ar savu personas datu apstrādi un bez nepamatotas kavēšanās, bet ne vēlāk kā mēneša laikā no pieprasījuma saņemšanas dienas Konkurences padomē saņemt atbildi, kurā norādīts, vai un kādas darbības tiks veiktas saistībā ar datu subjekta pieprasījumu. Konkurences

padome var atteikties izpildīt pieprasījumā ietverto lūgumu, ja, izpildot to, tiktu kavēts Konkurences padomes darbs vai aizskartas citu personu tiesības.

(10) Fiziskajai personai ir tiesības prasīt, lai Konkurences padome papildina vai izlabo neprecīzi vai nepilnīgi norādītos datus par šo personu. Konkurences padome rakstveidā neinformē datu subjektu par atteikumu labot vai papildināt personas datus vai par atteikuma iemesliem. Pieprasījums tiek pievienots lietas materiāliem un var tikt ņemts vērā lēmuma pieņemšanā.

(11) Fiziskās personas dati kopā ar lietas materiāliem tiek glabāti atbilstoši arhivēšanas prasības reglamentējošiem normatīvajiem aktiem. Fiziskās personas datus, kas tiek glabāti elektroniskās informācijas nesējos, dzēš bez nepamatotas kavēšanās, bet ne vēlāk kā mēneša laikā no dienas, kad Konkurences padomes galīgais lēmums lietā kļuvis neapstrīdams.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.03.2008., 12.05.2016. un 28.03.2019. likumu, kas stājas spēkā 23.04.2019.)

26.¹ pants. Ierobežotas pieejamības informācijas statusa noteikšana sniedzamajai informācijai

(1) Lai Konkurences padome sniedzamajai informācijai vai kādai tās daļai noteiktu ierobežotas pieejamības informācijas statusu, informācijas sniedzējs precīzi norāda attiecīgos dokumentus un pamatojumu šāda statusa noteikšanai.

(2) Ja informācijas sniedzējs nav izpildījis šā panta pirmās daļas prasības vai ierosinājums konkrētajai informācijai noteikt ierobežotas pieejamības informācijas statusu ir nepamatots, Konkurences padome par to paziņo informācijas sniedzējam.

(3) Ja šā panta otrajā daļā minētie trūkumi netiek novērsti septiņu dienu laikā no Konkurences padomes paziņojuma saņemšanas dienas, sniegtā informācija Informācijas atklātības likumā noteiktajā kārtībā var tikt aizsargāta vienīgi kā iekšējās lietošanas informācija. Konkurences padome par to paziņo informācijas sniedzējam.

(4) Konkurences padome var pieprasīt, lai persona, kuras sniegtajai informācijai nepieciešams noteikt ierobežotas pieejamības informācijas statusu, minētajai informācijai pievieno vispārpieejamas informācijas eksemplāru, kurā nav iekļauta ierobežotas pieejamības informācija, tai skaitā anonimizējot fizisko personu datus.

(13.03.2008. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.05.2016. un 28.03.2019. likumu, kas stājas spēkā 23.04.2019.)

27.pants. Lēmuma pieņemšanas termiņš

(1) Konkurences padome pieņem lēmumu sešu mēnešu laikā no lietas ierosināšanas dienas.

(2) Ja objektīvu iemeslu dēļ sešu mēnešu termiņu nav iespējams ievērot, Konkurences padome to var pagarināt uz laiku līdz vienam gadam, termiņu skaitot no lietas ierosināšanas dienas.

(3) Ja lietā nepieciešama ilgstoša faktu konstatācija, Konkurences padome ar motivētu lēmumu var pagarināt lēmuma pieņemšanas termiņu uz laiku, kas nepārsniedz divus gadus no lietas ierosināšanas dienas.

27.¹ pants. Konkurences padomes lēmumu spēkā esamība

Konkurences padomes lēmums stājas spēkā ar tā paziņošanas brīdi. Lēmuma pārsūdzēšana neaptur tā izpildi, izņemot lēmuma darbību daļā par soda uzlikšanu.

(13.03.2008. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 16.04.2008.)

27.² pants. Lietas izpētes izbeigšana ar rakstveida apņemšanos

(1) Ja tirgus dalībnieks rakstveidā apņemas pildīt noteiktus tiesiskos pienākumus, kas novērš konkurences kavēšanu, ierobežošanu vai deformēšanu, Konkurences padome, izvērtējot lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus, kā arī lietderības apsvērumus, var pieņemt lēmumu par lietas izpētes izbeigšanu un tiesisko pienākumu uzlikšanu.

(2) Ja tiesiskie pienākumi, kurus tirgus dalībnieks rakstveidā apņēmis pildīt, netiek pildīti, to piespiedu izpilde tiek veikta šā likuma 8.¹ pantā noteiktajā kārtībā.

(3) Konkurences padome var atjaunot saskaņā ar šā panta pirmo daļu izbeigtu lietu.

(4) Atjaunojot lietas izpēti, lēmuma pieņemšanas termiņš sākas no jauna ar lietas izpētes atjaunošanas dienu.
(13.03.2008. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.05.2016. likumu, kas stājas spēkā 15.06.2016.)

27.³ pants. Administratīvā līguma slēgšana

(1) Konkurences padome administratīvo līgumu slēdz bez augstākas iestādes piekrišanas.

(2) Pieteikumu par noslēgtā administratīvā līguma atbilstību tiesību normām, spēkā esamību, noslēgšanu vai izpildes pareizību izskata šā likuma 8.panta otrajā daļā noteiktajā kārtībā.

(3) Tāda administratīvā līguma pārsūdzēšana, ar kuru izbeigts tiesas process, neaptur tā izpildi.
(12.05.2016. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 15.06.2016.)

VIII nodaļa Eiropas Savienības konkurences tiesību piemērošana

(Nodaļa 22.04.2004. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.05.2004.)

28.pants. Lietā par iespējamo Eiropas Savienības konkurences tiesību pārkāpumu piemērojamie tiesību akti

(1) Lietu par iespējamo Eiropas Savienības konkurences tiesību pārkāpumu Konkurences padome izmeklē un izskata saskaņā ar šajā likumā un citos normatīvajos aktos paredzēto šā likuma iespējamo pārkāpumu izmeklēšanas un izskatīšanas kārtību.

(2) Par Eiropas Savienības konkurences tiesību pārkāpumu Konkurences padome uzliek sodu saskaņā ar šā likuma 12. vai 14.pantu un Ministru kabineta noteikumiem par naudas soda noteikšanas kārtību, kuri izdoti saskaņā ar šā likuma 12.panta piekto daļu un 14.panta ceturto daļu.

(3) Piemērojot Eiropas Savienības konkurences tiesības, terminu "tirgus dalībnieks" saprot kā terminu "uzņēmums" Eiropas Komisijas lēmumos un Eiropas Savienības Tiesas spriedumos.

(4) Lieta par Eiropas Savienības konkurences tiesību pārkāpumu var tikt izskatīta, piemērojot arī šo likumu.
(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.03.2008. un 12.05.2016. likumu, kas stājas spēkā 15.06.2016.)

29.pants. Par atsevišķiem Eiropas Savienības konkurences tiesību pārkāpumiem paredzētā naudas soda samazināšana

(1) Konkurences padome atbrīvo tirgus dalībnieku no naudas soda vai samazina tam naudas sodu, ja tirgus dalībnieks pēc savas iniciatīvas paziņo Konkurences padomei par karteļa vienošanos, kas pārkāpj Līguma par Eiropas Savienības darbību 101.panta pirmo daļu.

(2) Šā panta pirmajā daļā paredzēto naudas sodu tirgus dalībniekam samazina vai tirgus dalībnieku pilnīgi atbrīvo no naudas soda saskaņā ar šā likuma 12.¹ pantu.
(12.05.2016. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 15.06.2016.)

30.pants. Pagaidu noregulējums

(1) Ja Konkurences padomes rīcībā ir pierādījumi, kas liecina par Eiropas Savienības konkurences tiesību iespējamo pārkāpumu, un šā pārkāpuma neizbeigšana var nodarīt būtisku un neatgriezenisku kaitējumu konkurencei, Konkurences padome var pieņemt lēmumu par pagaidu noregulējumu.

(2) Pagaidu noregulējuma līdzeklis ir lēmums, kas uzliek tirgus dalībniekam par pienākumu noteiktā termiņā veikt noteiktu darbību vai aizliedz noteiktu darbību.

(3) Lēmumu par pagaidu noregulējumu procesa dalībnieks, attiecībā uz kuru izdots pagaidu noregulējums, var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā 10 dienu laikā no tā spēkā stāšanās dienas.

(4) Lēmums par pagaidu noregulējumu ir spēkā līdz brīdim, kad Konkurences padomes galīgais lēmums lietā kļuvis neapstrīdams.

(5) Ar lēmumu par pagaidu noregulējumu uzlikto saistošo noteikumu piespiedu izpildi veic atbilstoši šā likuma 8.¹ pantā attiecībā uz tiesisko pienākumu piespiedu izpildi noteiktajai kārtībai.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.05.2016. likumu, kas stājas spēkā 15.06.2016.)

31.pants. Lēmuma par pagaidu noregulējumu pārsūdzēšana

(1) Tiesa izskata pieteikumu par lēmumu par pagaidu noregulējumu 14 dienu laikā.

(2) Lēmuma par pagaidu noregulējumu pārsūdzēšana neaptur pagaidu noregulējuma spēkā esamību un izpildi.

(3) Tiesas lēmums attiecībā uz pieteikumu par lēmumu par pagaidu noregulējumu nav pārsūdzams, un tas stājas spēkā ar tā pieņemšanas brīdi.

32.pants. Eiropas Komisijas procesuālo darbību veikšana Latvijas teritorijā

(1) Par atļauju Eiropas Komisijai veikt Padomes regulas Nr. 1/2003 21.panta pirmajā daļā paredzētās procesuālās darbības lemj rajona (pilsētas) tiesas tiesnesis pēc Konkurences padomes juridiskās adreses. Tiesneša lēmuma pieņemšanas un spēkā esamības kārtību nosaka šā likuma II¹ nodaļa.

(2) Pieteikumu šā panta pirmajā daļā paredzētās atļaujas saņemšanai ir tiesīga iesniegt gan Eiropas Komisija, gan Konkurences padome Eiropas Komisijas uzdevumā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.03.2008. un 12.05.2016. likumu, kas stājas spēkā 15.06.2016.)

33.pants. Palīdzība Eiropas Komisijai procesuālo darbību sagatavošanā un veikšanā

(1) Konkurences padome sniedz Eiropas Komisijai nepieciešamo palīdzību Padomes regulas Nr. 1/2003 20. un 21.pantā paredzēto darbību sagatavošanā un veikšanā.

(2) Valsts policija nodrošina Eiropas Komisijai nepieciešamo palīdzību, ja tirgus dalībnieks nepakļaujas Padomes regulas Nr. 1/2003 20.panta otrajā daļā un 21.panta pirmajā daļā paredzēto procesuālo darbību veikšanai.

(3) Pēc Eiropas Komisijas lūguma Konkurences padome, pamatojoties uz tiesneša lēmumu, veic šā likuma 9.panta piektās daļas 4.punktā minētās darbības. Tiesneša lēmuma pieņemšanas un spēkā esamības kārtību nosaka šā likuma II¹ nodaļa.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.03.2008. un 12.05.2016. likumu, kas stājas spēkā 15.06.2016.)

34.pants. Sadarbība ar citu dalībvalstu konkurences iestādēm

(1) Pēc citas dalībvalsts konkurences iestādes lūguma lietā par iespējamo Eiropas Savienības konkurences tiesību pārkāpumu Konkurences padome var veikt šā likuma 9.panta piektajā daļā minētās darbības attiecībā uz Latvijas teritorijā esošiem tirgus dalībniekiem šajā likumā un citos normatīvajos aktos paredzētajā kārtībā.

(2) Citas dalībvalsts konkurences iestādes pārstāvji ir tiesīgi piedalīties šā likuma 9.panta piektajā daļā minēto darbību veikšanā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.03.2008., 12.05.2016. un 05.10.2017. likumu, kas stājas spēkā 01.11.2017.)

35.pants. Tiesas pienākums

(Izslēgts ar 12.05.2016. likumu, kas stājas spēkā 15.06.2016.)

Pārejas noteikumi

1. Ar šā likuma spēkā stāšanos spēku zaudē Konkurences likums (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 1997, 16.nr.; 2000, 2.nr.).

2. Līdz attiecīgo šajā likumā minēto Ministru kabineta noteikumu pieņemšanai, bet ne ilgāk kā sešus mēnešus pēc šā likuma spēkā stāšanās ir spēkā šādi saskaņā ar Konkurences likumu izdotie Ministru kabineta noteikumi, ciktāl tie nav pretrunā ar šo likumu:

- 1) Ministru kabineta 1997.gada 30.decembra noteikumi nr.444 "Konkurences likuma pārkāpumu izskatīšanas kārtība";
- 2) Ministru kabineta 1998.gada 3.februāra noteikumi nr.37 "Kārtība, kādā atzīstamas par spēkā esošām vienošanās starp tirgus dalībniekiem";
- 3) Ministru kabineta 1998.gada 3.marta noteikumi nr.73 "Ziņojuma par uzņēmumu (uzņēmējiesabiedrību) apvienošanas iesniegšanas un izskatīšanas kārtība";
- 4) Ministru kabineta 1998.gada 3.marta noteikumi nr.74 "Noteikumi par ekskluzīvo piegādes līgumu un ekskluzīvo pirkuma līgumu atbrīvošanu no Konkurences likumā noteiktā vienošanās aizlieguma";
- 5) Ministru kabineta 1998.gada 8.septembra noteikumi nr.341 "Noteikumi par vienošanos par ražošanas specializāciju, kas atbrīvota no Konkurences likumā noteiktā vienošanās aizlieguma";
- 6) Ministru kabineta 1999.gada 16.februāra noteikumi nr.52 "Noteikumi par franšīzes līgumu atbrīvošanu no Konkurences likumā noteiktā vienošanās aizlieguma";
- 7) Ministru kabineta 1999.gada 16.februāra noteikumi nr.53 "Noteikumi par vienošanās par kopīgu izpēti un attīstību atbrīvošanu no Konkurences likumā noteiktā vienošanās aizlieguma";
- 8) Ministru kabineta 1999.gada 23.marta noteikumi nr.122 "Noteikumi par patentu un zinātnības (know-how) licences līgumu atbrīvošanu no Konkurences likumā noteiktā vienošanās aizlieguma";
- 9) Ministru kabineta 1999.gada 20.aprīļa noteikumi nr.147 "Noteikumi par automobiļu izplatīšanas un apkopes līgumu atbrīvošanu no Konkurences likumā noteiktā vienošanās aizlieguma";
- 10) Ministru kabineta 1999.gada 20.jūlija noteikumi nr.260 "Noteikumi par vienošanos apdrošināšanas jomā atbrīvošanu no Konkurences likumā noteiktā vienošanās aizlieguma";
- 11) Ministru kabineta 2000.gada 22.augusta noteikumi nr.284 "Noteikumi par pārvadātāju, kas veic gaisa pārvadājumus, vienošanos atbrīvošanu no Konkurences likumā noteiktā vienošanās aizlieguma";
- 12) Ministru kabineta 2001.gada 6.februāra noteikumi nr.50 "Noteikumi par jūras pārvadātāju vienošanos atbrīvošanu no Konkurences likumā noteiktā vienošanās aizlieguma".

3. Šajā likumā minētā Konkurences padome ir tās Konkurences padomes visu tiesību un saistību pārņēmēja, kura tika izveidota un rīkojās saskaņā ar 1997.gada 18.jūnija Konkurences likumu.

4. Līdz jaunu Ministru kabineta noteikumu izdošanai, bet ne ilgāk kā līdz 2004.gada 1.novembrim ir spēkā šādi Ministru kabineta noteikumi, ciktāl tie nav pretrunā ar šo likumu:

- 1) 2003.gada 20.janvāra noteikumi Nr.22 "Kārtība, kādā iesniedzams un izskatāms ziņojums par tirgus dalībnieku apvienošanu";
- 2) 2003.gada 19.augusta noteikumi Nr.468 "Kārtība, kādā aprēķināms naudas sods par Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā un 13.pantā minētajiem pārkāpumiem".
(22.04.2004. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.05.2004.)

5. Šā likuma 1.panta 1.punkta jaunā redakcija (termina "dominējošais stāvoklis" skaidrojums), kā arī 13.panta jaunā redakcija (dominējošā stāvokļa ļaunprātīgas izmantošanas aizliegums) un 14.panta jaunā redakcija (atbildība par dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu) stājas spēkā 2008.gada 1.oktobrī.

(13.03.2008. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 16.04.2008.)

6. Ministru kabinets līdz 2008.gada 1.oktobrim izdod šā likuma 14.panta ceturtajā daļā minētos noteikumus par naudas soda apmēra noteikšanas kārtību dominējošā stāvokļa ļaunprātīgas izmantošanas gadījumā, paredzot finanšu gada neto apgrozījuma aprēķināšanas īpatnības un naudas soda apmēra aprēķināšanas kārtību, kā arī nosaka gadījumus, kad naudas sodu ir tiesības samazināt. Līdz attiecīgo noteikumu spēkā stāšanās dienai piemērojami Ministru kabineta 2004.gada 19.oktobra noteikumi Nr.862 "Kārtība, kādā nosakāms naudas sods par Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā un 13.pantā minētajiem pārkāpumiem", ciktāl tie nav pretrunā ar šo likumu.

(13.03.2008. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 16.04.2008.)

7. Ministru kabinets līdz 2008.gada 1.oktobrim izdod:

1) šā likuma 11.panta trešajā daļā minētos noteikumus, kas nosaka kārtību, kādā tiek iesniegts un izskatīts ziņojums par tirgus dalībnieku vienošanos;

2) šā likuma 11.panta ceturtais daļas 1.punktā minētos noteikumus, kuros nosaka tās atsevišķu tirgus dalībnieku vienošanās, kuras būtiski neietekmē konkurenci;

3) šā likuma 11.panta ceturtais daļas 2.punktā minētos noteikumus, kuros nosaka kritērijus, saskaņā ar kuriem atsevišķas tirgus dalībnieku vienošanās netiek pakļautas 11.panta pirmajā daļā minētajam vienošanās aizliegumam.

(13.03.2008. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 16.04.2008.)

8. Līdz šo pārejas noteikumu 7.punktā minēto Ministru kabineta noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2008.gada 1.oktobrim piemērojami šādi noteikumi, ciktāl tie nav pretrunā ar šo likumu:

1) Ministru kabineta 2003.gada 16.decembra noteikumi Nr.699 "Kārtība, kādā Konkurences padome atļauj Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā minētās vienošanās";

2) Ministru kabineta 2002.gada 25.jūnija noteikumi Nr.259 "Noteikumi par iekšzemes dzelzceļa pārvadājumu un autopārvadājumu noslēgto vienošanos atbrīvošanu no Konkurences likumā noteiktā vienošanās aizlieguma";

3) Ministru kabineta 2004.gada 27.aprīļa noteikumi Nr.434 "Noteikumi par vertikālo vienošanos atbrīvošanu no Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā noteiktā vienošanās aizlieguma";

4) Ministru kabineta 2006.gada 25.aprīļa noteikumi Nr.317 "Noteikumi par atsevišķu horizontālo sadarbības vienošanos atbrīvošanu no Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā noteiktā vienošanās aizlieguma".

(13.03.2008. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 16.04.2008.)

9. Ministru kabinets līdz 2008.gada 1.oktobrim izdod šā likuma 15.panta piektajā daļā minētos noteikumus, kuros nosaka kārtību, kādā iesniedzams un izskatāms pilnais un saīsinātais ziņojums tirgus dalībnieku apvienošanās gadījumā. Līdz attiecīgo noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2008.gada 1.oktobrim piemērojami Ministru kabineta 2004.gada 26.oktobra noteikumi Nr.897 "Kārtība, kādā iesniedzams un izskatāms ziņojums par tirgus dalībnieku apvienošanās".

(13.03.2008. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 16.04.2008.)

10. Iespējamā negodīgas konkurences aizlieguma pārkāpuma lietas, kuras ierosinātas līdz 2008.gada 31.decembrim, Konkurences padome pabeidz izskatīt administratīvā procesa kārtībā.

(14.11.2008. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2009.)

11. Grozījumi šā likuma 5.panta pirmajā un sestajā daļā (par Konkurences padomes locekļu skaita samazināšanu) stājas spēkā 2010.gada 1.martā.

(01.12.2009. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 24.12.2009.)

12. Ministru kabinets, ievērojot Valsts civildienesta likuma un citu normatīvo aktu prasības, veic nepieciešamās darbības, lai nodrošinātu, ka, sākot ar 2010.gada 1.martu, Konkurences padomes sastāvā ir tās priekšsēdētājs un divi Konkurences padomes locekļi.

(01.12.2009. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 24.12.2009.)

13. Līdz 2015.gada 31.decembrim izdarītie pārkāpumi, ļaunprātīgi izmantojot dominējošo stāvokli mazumtirdzniecībā, izskatāmi šajā likumā noteiktajā kārtībā saskaņā ar tiem normatīvo aktu noteikumiem par naudas soda piemērošanu, kuri bija spēkā līdz 2015.gada 31.decembrim.

(21.05.2015. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2016.)

14. Ministru kabinets līdz 2016.gada 31.decembrim izdod šā likuma 12.¹ panta septītajā daļā minētos noteikumus.

(12.05.2016. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 15.06.2016.)

15. Ja Konkurences padomes loceklis sācis pildīt amata pienākumus līdz 2016.gada 15.jūnijam un pēc šā datuma turpina tos pildīt, viņa pilnvaru laiks tiek skaitīts no dienas, kad stājas spēkā Ministru kabineta rīkojums par viņa apstiprināšanu Konkurences padomes locekļa amatā. Šajā likumā noteikto ierobežojumu, kas liedz padomes loceklim tikt atkārtoti ieceltam amatā vairāk nekā vienu reizi pēc kārtas, skaita no padomes locekļa pilnvaru termiņa sākuma.

(12.05.2016. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 15.06.2016.)

16. Grozījumi par šā likuma 6. panta pirmās daļas papildināšanu ar 6. punktu, kā arī par šā likuma papildināšanu ar 14.¹ un 14.² pantu stājas spēkā 2020. gada 1. janvārī.

(28.03.2019. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.04.2019.)

17. Ministru kabinets līdz 2019. gada 31. decembrim izdod šā likuma 14.² panta ceturtajā daļā minētos noteikumus.

(28.03.2019. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 23.04.2019.)

Informatīva atsauce uz Padomes regulu

(Izslēgta ar 13.03.2008. likumu, kas stājas spēkā 16.04.2008.)

Informatīva atsauce uz Eiropas Savienības direktīvu

(05.10.2017. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.11.2017.)

Likumā iekļautas tiesību normas, kas izriet no Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 26. novembra direktīvas 2014/104/ES par atsevišķiem noteikumiem, kuri valstu tiesībās reglamentē zaudējumu atlīdzināšanas prasības par dalībvalstu un Eiropas Savienības konkurences tiesību pārkāpumiem.

Likums stājas spēkā 2002.gada 1.janvārī.

Likums Saeimā pieņemts 2001.gada 4.oktobrī.

Valsts prezidente V.Vīķe-Freiberga

Rīgā 2001.gada 23.oktobrī